

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻԱԳՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՐՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ՝ առանց ռազմավարական յիշողութեան

2020-ի Արցախեան պատերազմը պէտք էր անջնջելի դաս մը ըլլար Գանատայի արտաքին քաղաքականութեան համար: Թրքական անօդաչու սարքերուն վրայ տեղադրուած զանատական WESCAM համակարգերու օգտագործումը բացայայտեց Անգարայի հետ պաշտպանական գործակցութեան վտանգաւոր հետեւանքները: Այսօր, այդ փորձառութենէն ընդամէնը քանի մը տարի ետք, Օթթաուան Թուրքիոյ հետ կը հաստատէ ռազմավարական նոր գործընկերութիւն՝ ընդլայնելով տնտեսական, քաղաքական եւ ռազմական համագործակցութեան սահմանները:

Այս որոշումը կը բացայայտէ Գանատայի արտաքին քաղաքականութեան մէջ յառաջացող մտահոգիչ հակասութիւնը: Տնտեսական նոր շուկաներու որոնումը եւ պաշտպանական կապերու խորացումը կ'ընթանան ի նպաստ պետութեան մը, որ Հարաւային Կովկասի մէջ կը շարունակէ իր ապակայունացնող դերակատարութիւնը: Թուրքիոյ անվերապահ զօրակցութիւնը Ատրպէյճանին կը անուցանէ ուժի եւ պարտադրանքի այն քաղաքականութիւնը, որուն կործանարար հետեւանքները կրեց Արցախի հայութիւնը, եւ որ այսօր ալ կը սպառնայ Հայաստանի ինքնիշխանութեան:

Պետութիւններու միջեւ ռազմավարական վստահութիւնը կը կառուցուի պատասխանատու վարքագիծի եւ յանձնառութիւններու յարգումին վրայ: Անգարա տակաւին չէ ցուցաբերած այդ վստահութիւնը արդարացնող քաղաքականութիւն: Նման պայմաններու մէջ Գանատայի ընձեռած տնտեսական ու պաշտպանական նոր առաւելութիւնները կրնան աւելի զօրացնել Թուրքիոյ դիրքերը՝ առանց որեւէ երաշխիքի, թէ ան պիտի վերանայի իր չըջանալի քաղաքականութիւնը: Օթթաուայի այս մերձեցումը հետեւաբար լուրջ հարցադրումներ կը յառաջացնէ նաեւ Գանատայի արտաքին քաղաքականութեան սկզբունքայինութեան առնչութեամբ:

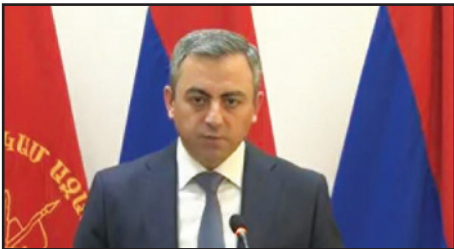
Այս պայմաններուն մէջ առանձնայատուկ նշանակութիւն կը ստանայ ՀՅԴ Գանատայի Հայ դատի յանձնախումբին գործունէութիւնը: Քաղաքական պատասխանատուներու հետ իր կապերով, հանրային միջամտութիւններով եւ հետեւողական պահանջատիրութեամբ՝ յանձնախումբը հայկական շահերու պաշտպանութիւնը կը պահէ Գանատայի քաղաքական օրակարգին վրայ: Անոր աշխատանքը կը միտի ապահովելու, որ տնտեսական եւ ռազմավարական հաշիւները չգերադասուին միջազգային իրաւունքէն, արդարութենէն եւ Հայաստանի անվտանգութեան հրամայականներէն:

Սակայն այս ամբողջ պատկերին մէջ ամէնէն մտահոգիչ երեւոյթը երեւանի իշխանութիւններուն փաստացի լուրթիւնն է: Հայաստանի անմիջական անվտանգութեան առնչուող այսպիսի զարգացումի մը դիմաց հայրենի պետական իշխանութիւնը համարժէք դիրքորոշումով հանդէս չի գար՝ հայկական շահերու պաշտպանութեան ծանրութիւնը անգամ մը եւս թողելով Սփիւռքի քաղաքական կառոյցներուն վրայ:

Հայ դատի յանձնախումբին հետեւողական կեցուածքը կազմակերպուած Սփիւռքի քաղաքական ուժին եւ պատասխանատուութեան արտայայտութիւնն է: Միաժամանակ, ան կը մերկացնէ ցաւալի իրականութիւն մը. երբ վտանգուած են հայրենիքի կենսական շահերը, ազգային պահանջատիրութեան ձայնը այսօր աւելի յստակ կը հնչէ Օթթաուայէն, քան երեւանէն:

ՏԻՄ ընտրութիւններուն Դաշնակցութիւնը չորս համայնքներու մէջ զգալի քուէներ ապահոված է

Իշխան Ստդաթէլեան
կը շեշտէ պայքարը շարունակելու վճռակամութիւնը:

Կարդալ էջ 6

Մոնթրէալի եւ Թորոնթոյի մէջ մեծ յաջողութեամբ կայացան «Առաջնորդի ընթրիք»ի ձեռնարկները

Կարդալ էջ 6

Վանգուվըրի հայ համայնքը վերջին հրաժեշտը տուաւ ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի անդամ ընկերուհի Մարալ Մինասեան-Քիւլլահեանին

Կարդալ էջ 4

Հայ Դատը կը դատապարտէ Գանատա-Թուրքիա ռազմավարական համաձայնագրի կնքումը

Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբը կը դատապարտէ Օթթաուայի եւ Անգարայի միջեւ յարաբերութիւններու խորացումը՝ ահազանգելով Թուրքիոյ մարդկային իրաւանց խախտումներուն, շրջանային փառապաշտօնական եւ Գանատայի սկզբունքային յանձնառութիւններուն առնչութեամբ:

Կարդալ էջ 6

BEFORE YOU REPLACE THEM

REJUVENATE THEM.

Don't buy new when your hearing aids can sound new again.

REVIVE
Deep Clean & Restore

RENEW
Calibrate & Optimize

REJUVENATE
Hear Like New

 hearing aid source
hearing instrument specialists

 hearingaidsource.ca

 hello@hearingaidsource.ca

NEVER WORN HEARING AIDS BEFORE? NOT SURE WHERE TO START?

If your hearing isn't as clear as it used to be, or you're exploring hearing aids for the first time, we offer free hearing tests to assess your hearing. Our team provides clear, professional guidance so you feel confident and supported from your first appointment.

ADONIS

Marché méditerranéen

SAUVÉ - DDO - VILLE DE QUÉBEC - LAVAL OUEST - VERTU - BROSSARD - SAINTE-CATHERINE - ANJOU - LAVAL EST - GRIFFINTOWN - GATINEAU
OTTAWA - MISSISSAUGA - SCARBOROUGH - DUNDAS - LONDON

Տեղի ունեցաւ ՀՅԴ ԳՊՄ-ի «Արմատոներու կանչով» համագանատական սեմինար-բանակումը

ՔՐԻՍՍԹԻ ԼԷՅՔ.- ՀՅԴ Գանատայի Պատանեկան Միութիւններու «Արմատոնե-րու կանչով» կարգախօսով համազանատական սեմինար-բանակումը տեղի ունեցաւ 9-12 հոկտեմբեր 2026-ին, Օթթաուայի Քրիսթի Լէյք բանակավայրին մէջ, մասնակցու-թեամբ Թորոնթոյէն, Գեմպրիճէն, Վանգուվըրէն, Մոնթրէալէն եւ Լաւալէն ժամանած 145 պատանիներու եւ 33 վարիչ-պատասխանատուներու:

Սեմինար-բանակումին պաշտօնական բացումը տեղի ունեցաւ շաբաթ առա-ւօտեան՝ դրօշակի արարողութեամբ եւ քայլերգներու երգեցողութեամբ: Արարողու-թեան ընթացքին բոլոր պատանիներն ու վարիչ-պատասխանատուները յիշեցին ՀՅԴ Գանատայի Պատանեկան Միութեան ընտանիքէն վաղաժամ առյաւէտ մեկնած ընկ՛հ. Լենիա Եաղճեանն ու ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի անդամ ընկ՛հ. Մարալ Մինասեան-Քիւլլահեանը, ինչպէս նաեւ ոգեկոչեցին վեց տարիներ առաջ Արցախեան պատերազմի ընթացքին իրենց կեանքը զոհաբերած Վարանգաթաղի բոլոր ընկերնե-րուն յիշատակը: Ապա պատանիները բաժնուեցան երեք խումբերու՝ կարմիր, կապոյտ եւ նարնջագոյն: Չորս օրերու ընթացքին անոնք մասնակցեցան «iron man»-ի, «scav-enger hunt»-ի, «talent show»-ի, «capture the flag»-ի եւ երգեցողութեան մրցոյթներու՝ հաւաքելով միաւորներ: Ախոյանութիւնը շահեցաւ կարմիր խումբը: Ընկերային խա-ղերուն առընթեր, տեղի ունեցան նաեւ դաստիարակչական դասախօսութիւններ:

Երէց եւ կրտսեր պատանիներուն համար կազմակերպուեցան հետեւեալ նիւթե-րով դասախօսութիւնները. «Հայ Դատ» (ընկ. Սեւակ Պէլեան), «Մեր արմատները եւ մենք» (ընկ՛հ. Թայլիա Ծապրայեան), «Ազգային արժէքներ» (ընկ. Յովիկ Գուլումճե-եան) եւ «Սփիւռք, արեւմտահայերէն եւ հայոց պատմութիւն» (ընկ՛հ. Նորա Արուշե-եան): Դաստիարակչական բաժինը եզրափակուեցաւ ընկ՛հ. Արիանէ Թասլաքեանի «Եթէ արմատներս խօսէին, ի՞նչ կ'ըսէին» խորագրով աշխատանոցով:

Շաբաթ երեկոյեան բանակավայր ժամանեցին ընկ. Սաբօ Թաշճեան եւ ՀՅԴ ԳեՄ-ի Մոնթրէալի «Լեւոն Շանթ» եւ Լաւալի «Բեկոր Աշոտ» մասնաճիւղերու ատենապետ ընկ. Կրէկ Քոչոյեան՝ հայկական ժողովրդական եւ ազգային երգերով ճոխացնելու հա-մար մթնոլորտը: Երկուշաբթի փակումը կատարուեցաւ դրօշակի արարողութեամբ:

ՀՅԴ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՄՈՒԽԹԵԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՄԻՆ

Ազգային Առաջնորդարանը կը յայտարարէ Թիմոտէյ համալսարանին մէջ Աստուածաբանական ծրագրին նոր տարեշրջանի մեկնարկը

**Armenian Prelacy & Tyndale University
Theological Studies**

ԹՈՐՈՆԹՕ.- Հովանաւորութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Տ. Բաբգէն Արքեպիսկոպոս Չարեանի, մեր յաւերժական հաւատքը ժամանակակից մտաւոր եւ խորքային մօտեցումներու հետ կապելու նպատակով, Սրբազան Հօր օրհնութեամբ՝ կը ներկայացնենք մեր կարեւորագոյն ծրագիրներէն մին, համագործակցութիւնը՝ Թորոնթոյի Թինտէյլ (Tyndale) համալսարանին հետ:

2026 թ. Զմրան, Առաջնորդարանը պաշտօնապէս մեկնարկեց Հայ աստուածա-բանական ուսումնասիրութիւններու ծրագիրը Թինտէյլ համալսարանէն ներս: Այս ակադեմիական ծրագիրը կ'ապահովէ Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ մասին խոր ուսում-նասիրութիւն՝ անդրադառնալով անոր պատմական ակունքներուն, վարդապետութեան, աստուածաբանական ծէսին եւ մշակութային ազդեցութեան:

Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ աստուածաբանութեան երկրորդ դասընթացքը պի-տի սկսի 2027 ձմրան՝ յունուար 12-ապրիլ 2 եռամսեակին: Բաբգէն Արք. կ'ըսէ. «Մենք կը քաջալերենք մեր համայնքի երիտասարդները, կը մղենք, որ արձանագրուին սոյն դասաւանդումին: Այս նաեւ միջոց մըն է Հայ երիտասարդը մօտեցնելու Հայ եկեղեցւոյ, որպէսզի ապագային անոնք ծառայեն մեր համայնքներէն ներս ի պայծառացումն մեր եկեղեցւոյ ու ազգային ինքնապահպանման՝ սփիւռքեան այս օտար ամիսներուն վրայ»:

Դասընթացի առանձնայատկութիւններէն մէկը այն է, որ 100% առցանց եւ առանց կաշկանդող ժամանակացոյցի կարելի է դասանիւթին հետեւիլ: Ուսանողը կա-րելիութիւնը ունի մասնակցելու դասապահին որեւէ ժամանակ եւ որեւէ վայրէ:

Ուսումնական շրջանը կը սկսի 2027 թ. ձմրան յունուար 12 - ապրիլ 2: Դասընթացքի նիւթն է՝ «Ներածութիւն եւ համեմատական ուսումնասիրութիւն Հայ ծիսական աւանդութեան» (THEO 0554): Դասաւանդողներն են՝ Հայր Պսակ Թէփրեճեան (PhD) եւ Տարօն Սարկաւազ Հալաճեան (DMin-ի թեկնածու):

Լրացուցիչ տեղեկութիւններու համար կարելի է հետեւել Ազգ. Առաջնորդա-րանի ընկերային ցանցերուն կամ կապ հաստատել Հայր Գեղարդին հետ՝ fr.keghart@armenianprelacy.ca: Արձանագրութիւնները արդէն իսկ առցանց հասանելի են:

ԴԻԻԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԱԴԱՐԱՆԻ

Լաւալի մէջ ներկայացուեցաւ «Սփիւռք ինքնութիւն/այլութիւն» Բ. հատորը

ԼԱԻԱԼ.- Կազմակերպութեամբ Ս. Գէորգ Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ Հոգա-բարձութեան, հինգշաբթի, 15 հոկտեմբեր 2026-ին, երեկոյեան ժամը 7:30-ին, Լաւալի Հայ կեդրոնի «Պարոնեան» սրահէն ներս տեղի ունեցաւ Ս. Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր եկեղեցւոյ Հոգեւոր հովիւ Արժ. Տէր Գառնիկ Աւ. Քհն. Գոյունեանի խմբագրած, «Բան եւ գիր» մատենաշարի թիւ 12 հրատարակութեան՝ «Սփիւռք ինքնութիւն/այլու-թիւն» Բ. հատորին ներկայացումը:

Բարի գալուստի խօսքով հանդէս եկաւ Արազ Տունկեան, որ իր խօսքին մէջ ըսաւ. «Գիրք մը գրելը, պատրաստելը կամ ընթերցողին ներկայացնելը ինքնին արժէքա-ւոր աշխատանք է: Ան կը պահանջէ ժամանակ, պրպտում, մտածում եւ հաւատք, որ գրուած խօսքը պիտի հասնի ընթերցողին, պիտի արթնցնէ հետաքրքրութիւն, պիտի փոխանցէ գիտելիք եւ գուցէ նոյնիսկ պիտի փոխէ մտածելակերպ մը», ապա յայտնեց, թէ գիրքի այդ օրուան վաճառքին հասոյթը Տէր Գառնիկ պիտի նուիրէ Ս. Գէորգ եկե-ղեցւոյ: Անկէ ետք Տունկեան ընթերցեց գիրքը ներկայացնող պարոն Կարպիս Մէշէ-Ֆէճեանի հակիրճ կենսագրականը:

Սահիկներու ցուցադրութեամբ եւ անոնց մասին մեկնաբանութիւններով պա-րոն ՄէշէՖէճեանի ներկայացումը սկիզբ առաւ նախ Տէր Հօր հակիրճ կենսագրականի ներկայացմամբ, որմէ ետք ան ըսաւ. «Տէր Հայրը կը գրէ սրտաբուխ, ո՛չ ստիպողական կամ նիւթական շահերու միտումով: Ան հովուական իր բոլոր պարտականութիւննե-րուն կողքին ժամանակ կը տրամադրէ ու կը գրէ: Այլ խօսքով՝ մտաւորական աշխա-տանք կը տանի. իր մէջ կայ եռանդ մը, փափաք մը գրելու՝ իւրաքանչիւր մեթոտով մը լոյս սփռելու, լուսաւորելու, միտքեր մտաբերելու...»:

Գիրքին առաջին եւ երկրորդ հատորներուն մասին ՄէշէՖէճեան ըսաւ. «Առա-ջին հատորը կ'ամփոփէ ինքնութեան եւ սփիւռքի աւանդական հայեացքները: Ան հրապարակագրական բնոյթ ունի. գաղափարաբանական յօդուածներ են: Երկրորդ գիրքին յօդուածները կը ձգտին փնտռել ինքնապահպանման մարդկային նոր եզր մը: Ան մտածողական, վերլուծական եւ գիտական է: Կը պարբալէ իմաստասիրական/փի-լիսոփայական յօդուածներ եւ հարցազրոյցներ»: Ապա անդրադարձաւ գիրքի առաջին մասը կազմող Վահէ Օշականի եւ երկրորդ մասը կազմող Խաչիկ Թէօյէօյեանի յօդ-ուածներուն եւ կատարեց համապատասխան մեկնաբանութիւններ եւ մէջբերումներ, յայտնեցով որ Օշական իր յօդուածներուն մէջ Սփիւռքի բնագանցութիւն (metaphys-ics) կատարած է, իսկ Թէօյէօյեանի յօդուածները Սփիւռքի մասին գիտականօրէն տե-սաբանութիւն են:

Գիրքին խմբագիրն ու երրորդ բաժնին՝ վերլուծական անդրադարձներուն հե-ղինակը՝ Տէր Գառնիկ, խօսք առնելով հակիրճ բացատրական մը տուաւ երկու մտա-ւորականներուն յօդուածներուն մասին իր «Վահէ Օշական՝ Իմ սիրելի սփիւռքս» եւ «Խաչիկ Թէօյէօյեան եւ սփիւռքագիտութիւնը» խորագրեալ անդրադարձներուն մա-սին, որմէ ետք տեղի ունեցաւ հարց-պատասխան, գիրքերու մակագրում-վաճառք եւ պատշաճ հիւրասիրութիւն:

ՍՈՆԱ ԹԻԹԻԶԵԱՆ ԿԷՏԻԿԵԱՆ

Գեմալիճի մէջ ներկայացուեցաւ «Սէրը կը յաղթէ» թատերական ներկայացումը

ՔԻՉԸՆԸՐ.- Համազգայինի Գեմալիճի «Տաթեւ» մասնաճիւղի վարչութեան նա-խաձեռնութեամբ, Թորոնթոյի Համազգայինի «Գլածոր» մասնաճիւղի «Ճորճ Սարգիսեան» թատերախումբը հրաւիրուած էր ներկայացնելու «Սէրը կը յաղթէ» թատերգու-թիւնը՝ բեմադրութեամբ Սեդա Քէլիշեանի եւ օգնական բեմադրիչ Տիգրան Քէլապաճեանի: Ձեռնարկը տեղի ունեցաւ կիրակի, 27 սեպտեմբեր 2026-ին, երեկոյեան ժամը 6:00-ին, Քիչընըրի հանրային գրադարանի թատերասրահին մէջ:

Բարի գալուստի խօսքով հանդէս եկաւ Ալին Թաթարեան, որ բարի վայելում մաղթեց ներկաներուն եւ շնորհակալութիւն յայտնեց անոնց ցուցաբերած քաջալերան-քին համար, ապա հրաւիրեց Ռազմիկ Կարպուշեանը, որ ընթերցեց բեմագրիչ Սեդա Քէ-շիշեանի կենսագրականը եւ թուեց անոր բեմադրած թատերգութիւնները:

Սրահի հոծ բազմութիւնը մեծ հաճոյքով վայելեց «Սէրը կը յաղթէ» թատերգու-թիւնը, որուն հիմնական պատգամը սէրն ու փոխադարձ յարգանքն էին:

Աւարտին, Սեդա Քեսապեան, «Տաթեւ» մասնաճիւղի վարչութեան անունով, շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք իրենց մասնակցութեամբ նպաստե-ցին ձեռնարկի յաղողութեան: Իր խօսքին մէջ ան ըսաւ. «Սէրը կը յաղթէ՝ երկու բառեր, որոնք կեանքի ընթացքին կը ցոլացնեն մեծ պատգամ մը՝ սէր, հաւատարմութիւն եւ փոխադարձ անկեղծութիւն»:

Ձեռնարկը եզրափակուեցաւ շնորհակալական խօսքերով եւ յաղողութեան բարեմաղթութիւններով:

ՍԱԼԲԻ ԲԷԼԷԾԵԱՆ

Հայությունն հոգին ըստ Մադաքիա Վրդ. Օրմանեանի

ՎԵՐՋԱՐԱՆ

Օրմանեան վարդապետի բանախօսութիւնները ջա–նացած են համադրել Հայութեան դարաւոր հոգին, անոր առաքինութիւնները «ձիրք»երը կամ դրական յատկու–թիւնները ցոյց տալով՝ իբր ստանձնուելիք, որպէսզի կա–րելի ըլլար ներկային հոգ տանիլ, ծաղկեցնել զայն, եւ պտուղներով արդիւնաւորել, թէ՛ անհատական, եւ թէ՛ հա–ւաքական պատասխանատուութեամբ։

Ան երբեք հայութեան հոգին չէ ըմբռնած որպէս միակողմանիօրէն ներգործող բացարձակ զօրութիւն մը։ Խորհած է, թէ իւրաքանչիւր հայ անոր «մէկ մասը» ունի իր ներսիդին, մաս մը՝ որ ընդհանրական հոգիէն կտոր–ուանք մը չէ, այլ իր մէջ բովանդակող ընդհանրականին ձիրքերը կամ դրական յատկութիւնները, սակայն պէտք է որ ամէն մէկ անդամը հայութեան զայն իւրացնէ եւ ստանձնէ, եւ անոր համար իր բաժինը բերէ համբերու–թեամբ, իմաստութեամբ, շրջահայեցութեամբ, պատաս–խանատուութեամբ, մեծահոգութեամբ…։

Ան «հոգի»ն չէ ըմբռնած հոգեբանական առումով։ Կամ՝ հաւաքական կամ համամարդկային անգիտակիցի աշխարհ մը, ինչպէս պիտի տեսաբանէր 20–րդ դարուն հոգեվերլուծող Գաբլ Կրևսթաւ Եւենկ։ Ըստ վարդապե–տին, հայութեան հոգին բարոյական երեւոյթ էր, շին–ուածք մը։ Ուստի՝ անիկա իր լինելութիւնը շարունակելու համար՝ հանգունատիպ բարոյական կը պահանջէր, վերա–շինուժ շինուածքին։

Ինչպէս նախապէս պարզեցի, իր ժամանակ հայու–թիւնը «խեղճ վիճակի մը մէջ» էր։ Յիր ու ցան եւ սփռեալ «ընդ ամենայն երեսս երկրի», այսինքն՝ աշխարհով մէկ։ Թէեւ մեծամասնութիւնը տակաւին կը գտնուէր Հայաս–տանի գաւառներուն մէջ։ Այն մեծամասնութիւնը թշուա–ռութեան, աղքատութեան, ունեզրկման եւ կեղեքման մէջ էր։ Յուսացած էր, որ «համաշխարհական դաշնագրօք» որոշումները՝ սուլթանին «բարենիւրտ» կամբով ի գործ պիտի դրուէին…։ Մինչեւ այն երջանիկ օրը, եւ անէջ յե–

տոյ՝ Ի՞նչ պէտք է ընէր հայութիւնը։

Հայութեան ծառին զանազան վերընձիւղումնե–րուն (կրօնական–եկեղեցական, լեզուագիտական, դաստ–իարակչական, գրական, գիտական, վարչական եւայլն) ակնարկելով՝ անոնց համար «բողոք»ներ փոխաբերու–թիւնը գործածած է։ Անոնք թէ քիչ էին, թէ՝ տկար եւ յողզողդուն, եւ թէ՝ «դիւրաթարմ եւ արագախամուր» ըլլալու ենթակայ։ Արդ, իւրաքանչիւր հայ իր պարտքը կատարելու էր։

Վարդապետը ասիկա արձանագրելէ ետք, ըսած է՝ թէ տակաւին անհնար էր հայոց փրկութիւնը իրականաց–նել, քանի որ անոնք կարօտ էին «արտաքին միջոցնե–րու առատանալուն»։ Գրած է. «Ես նիւթական միջոցաց խօսքը պիտի ընեմ, որովհետեւ ճշմարիտը խօսելով՝ ստիպ ամէնէն վերացական եւ ամէնէն աննիւթական խնդրոյ վրայ վիճած կամ յողնած ատեն, խօսքն ու գործը կ'երթայ այն նիւթական միջոցին վրայ կը յանգի»։ Նիւթական մի–ջոցներու առատանալուն խօսքը ընելով՝ միայն հարուստ–ներուն վրայ չէ սեւեռած իր նայուածքը, միայն անոնցմէ չէ սպասած՝ որ բարերարութիւններ կատարեն։ Յիշած է, թէ հարուստներ եղած են, կային, որոնք իրենց նեղրումը ունեցած են եւ կ'ունենային, որ ազգութեան մեքենային անիւը դառնար։ Մաղթած է, որ այնպիսիները շատնա–յին։ Թէպէտ նոյնիսկ եթէ շատնային՝ դժուար էր այնչափ եւ այնպիսի հարուստներ գտնել, որոնք «հազարաւոր եւ բիւրաւոր դահեկանաց նուիրատուութեամբ» գոհացնէին հայութեան պէտքերը։

Միայն հարուստներով կարելի էէր դարձնել ազգութեան մեքենային անիւը. մանաւանդ Հայաստա–նի գաւառներուն դժբախտ հայութեան վերականգնումը, որ իրեն համար առաջնահերթ կարեւորութիւն մը ունէր։ Արդ, թէ՛ հայութեան մեքենային համար ընդհանրապէս, եւ թէ՛ յատկապէս՝ գաւառներուն համար պէտք էր մտածել այլ միջոց մը, «դիւրընտել» եւ «գործնական» միջոց մը։ Ասոր համար պատկերաւոր բացատրութիւն մը գրի առած

է։ Ահա կը մէջբերեմ.

«Գիտեմք, թէ յորդեալ հեղեղք առատաջուրք թում–բերը կը քակեն եւ ամբարտակները կը խորտակեն, շին–ուածներ կը տապալեն… Հկայ զօրութիւն մը արուես–տական եւ բնական, որ անոնց դէմ կարենայ դնել։ Այդ յորդեալ հեղեղք այդպէս յորդեալ ո՛չ երկինքէն կ'իջնեն, եւ ոչ տեղէ մը կը բխին, կամ երկինքէն իջած կաթիլնե–րու գումարումն են, կամ թէ մանր ականց եւ աննշանակ առուակներու միացում, եւ այսպէս լինելով իսկ՝ ամե–նայնի յաղթող կը հանդիսանան… Կաթիլ մը ջուրն իսկ, ուրեմն, մեծ զօրութեան սկզբունքն է. այս սկզբան հե–տեւիմք եւ մեք»։ Իմաստուն էր վարդապետին յորդորը։

Թէ պիտի արդիւնաւորուէ՞ր։ Հաստատ «կաթիլ»նե–րը պիտի շատնային, բայց հեղեղ մը պիտի չըլլային։ Ամենակատարեալ ունկնդրութեան պարագային անգամ՝ ինչպէ՞ս ըլլային, երբ գերութիւնն էր եւ ոճրագործ կիրք մը ատելութեամբ կը չըջէր, ու պիտի բերէր կոտորածներն ու Մեծ Եղեռնը, եւ՝ արմատախլէր ու տարագրէր։

Բայց յորդորը, որ փորձառութեան մը իմաստութիւն էր, կը տեսնենք թէ՛ սփիւռքեան պայմաններուն մէջ, հոն ուր վերականգնումի ջանքեր ի գործ դրուած են եւ կը դրուին, ի յայտ եկած է միշտ եւ ի յայտ կու գայ, ինչպէս փորձառութիւնները կ'ըսեն։ Ուրեմն, հայութեան հոգիին շինուածքը զայն եւս ունէր/ունի իր դրական յատկու–թիւններուն իրացման միջոց։

«Համեստ քսակ»ներուն (թէ՛ նիւթական առու–մով, եւ թէ՛ փոխաբերական, միաժամանակ) կաթիլներն են, որ բազմանալով՝ հեղեղի կը վերածուին։ Բայց ինչ–ինչ պատճառներով, որոնց թուարկումը երկար է, ցարդ Սփիւռքի մէջ հեղեղը չէ կազմուած, սակայն ասդ–անդ գետեր կան… հեղեղը անկարելի երեւակայութիւն մը չէ այնքան ատեն, որ հայութեան հոգին կը ձգտի վերաշի–նումէ վերաշինում երթալ…։

ԳԱՌՆԻԿ ԱԻ. Ք. Գ.

(Վերջ)

Վաստկաշատ ՀՄԸՄ–ականներ ԵՂԲ. ՄՈՍԻԿ ԹՈՓՈԻԶԵԱՆ

1999-ին Ծառայութեան, 2025-ին Արժանեաց շքանշանակիր

1.– Ե՛րբ եւ ինչպէ՞ս մուտք գործե–ցիք ՀՄԸՄ–ի շարքերը։

1968 թուականին անդամակցեցայ ՀՄԸՄ Զահլէի մասնաճիւղին իբրեւ պաս–քէթպոլի մարզիկ, սակայն սկառուտական շարքերուն մաս չեմ կազմած, որովհետեւ այդ տարիներուն Զահլէի մասնաճիւղը սկառուտական բաժին չունէր։

2.– Պատմէ՛ դրուազ մը, զոր կը յիշես այդ օրերէն։

1988 կամ 1989 տարեշրջանի ընթաց–քին էր, ճիշդ չեմ յիշեր տարին, երբ վար–չական էի ՀՄԸՄ– Կամք Մոնթրէալի մաս–նաճիւղին, երէց տղոց Փութպոլի խումբին մէջ մարզիկ մը կար, որ գրեթէ ամէն խաղի ընթացքին իրճաբանութիւն մը կ'ընէր, մի քանի անգամ նոյնիսկ այդ վիճաբանու–թիւնը կռիւի վերածուած էր, եւ ոստիկաններ դաշտ եկած էին։ Որոշեցինք, պա–տիժ մը սահմանել այս մարզիկին։ Հրաւիրեցինք հարցաքննութեան եւ երբ հարց տուինք, ան ըսաւ. «Եղբայրնե՛ր, թեթեւ ֆաուլ մը ըրի, եւ դէմի մարզիկն ալ ոտքի ելլելով թքեց վրաս, շապիկիս ՀՄԸՄ–ի պէճին վրան եկաւ, ու ես այդ վայրկեանին լրիւ ինքզինքս կորսնցուցի ու իրեն ոտքերուս տակ առի։ Եթէ դուք իմ տեղս ըլլա–յիք նոյնը պիտի չընէի՞ք»։

3.– Ի՞նչ պաշտօններ վարած ես միութեան մէջ։

1976–ին փոխանցուեցայ ՀՄԸՄ Պուրճ Համուտի մասնաճիւղ, ուր ստանձնեցի զանազան պաշտօններ։ 1977–էն 1981 մասնաճիւղի վարչական։ Նոյն ժամանա–կամիջոցին մերթ ընդ մերթ պասքէթպոլի տղոց եւ աղջկանց խումբերու մարզիչ, ինչպէս նաեւ՝ Շրջանային Մարզական Յանձնախումբի եւ Շրջանային Ֆութպոլի Յանձնախումբի անդամ։ 1986–ին հաստատուեցայ Գանատա եւ շուտով միա–ցայ ՀՄԸՄ– Կամք Մոնթրէալի մասնաճիւղին։ Մէկ տարի մարզական խորհուր–դի որպէս անդամ, ապա 1988–էն 1992՝ մասնաճիւղի վարչական։ 1993–էն 2011 ՀՄԸՄ–ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան անդամ եւ ատենապետ։ 2013–ին փոխանցուեցայ ՀՄԸՄ–ի Լաւալի մասնաճիւղ։ 2015–ին եւ 2019–ին երկու քառամ–եայ չըջան ՀՄԸՄ–ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղայ։ Փոքր տարիքիս, կեանքի պայմաններու բերումով, քիչ տարիներ յաճախած եմ հայկական դպրոց։ Միշտ փառք տալով Աստուծոյ, որ առիթը ունեցայ մաս կազմելու ՀՄԸՄ–ին, այս հսկայական դպրոցին, ուր բարեխաօցի հայերէն խօսելու եւ գրելու կարողութիւն–ներս եւ սնուեցայ ազգային եւ միութեանական դաստիարակութեամբ։

4.– Ի՞նչ է ձեր մաղթանքը ներկայ ՀՄԸՄ–ականներուն։

Կոչ կ'ուղղեմ ծնողներուն, որ իրենց զաւակները փոքր տարիքէն առաջ–նորդեն ՀՄԸՄ–ի շարքերը։ Հոն անոնք պիտի դաստիարակուին ամենագեղեցիկ գաղափարներով։ Նայեցէք սփիւռքի մեր ազգային դեկավարներուն եւ պիտի տես–նէք, որ անոնցմէ շատեր դաստիարակուած եւ անցած են ՀՄԸՄ–ի շարքերէն։

«Առողջ միտքը, առողջ մարմնի մէջ»։ Մարզական միջազգային այս կարգա–խօսի կողքին, ՀՄԸՄ–ականը կը զատորոշուի իր ազգային յատուկ նկարագիրով, Հայաստանին ու հայութեան հանդէպ իր նուիրական պարտաւորութեամբ։

Հարցազրոյցը վարեց ՀՈՒՐԻՆԱՆ

Վանգուվրի հայ համայնքը վերջին հրաժեշտը տուաւ ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի անդամ ընկերուհի Մարալ Մինասեան-Քիւլլահեանի

ՎԱՆ ԳՈՒՎԸՐ.– Ուրբաթ, 9 հոկտեմբերին, Վանգուվրի հայ համայնքը հա–մախմբուեցաւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ մէջ՝ իր վեր–ջին հրաժեշտը տալու ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնկան կոմիտէի անդամ, նուիրիալ ու հաւատաւոր դաշնակցական ընկերուհի Մարալ Մինասեան–Քիւլլահեանին։

Անոր կեանքը եղաւ անասան նուիրումի, հաւատարմութեան եւ զոհողու–թեան վառ օրինակ մը։ Իրեն համար հայ ըլլալը պարզապէս ինքնութիւն մը չէր, այլ՝ կեանքի կոչում՝ պահպանելու մեր ազգային ժառանգութիւնը, պաշտպանելու մեր ազգային իրաւունքները եւ բարձր պահելու ազատութեան, արդարութեան ու արժանապատուութեան գաղափարները։

Յուդարկաւորութեան արարողութեան նախագահեց Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Բաբգէն Արք. Չարեան՝ մասնակցութեամբ Ս. Գրիգոր Լուսա–ւորիչ Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Գերպ. Տ. Վարդան Մայրաբոյն Վարդապետ Թաշճեանի, Թորոնթոյէն ժամանած Գերպ. Տ. Գարեգին Մայրաբոյն Վարդապետ Շիրտմեանի եւ Ս. Վարդան Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արք. Տ. Գեղարդ Աւագ Քահանայ Կարապետեանի։

Արարողութեան ամէնէն յուզիչ պահերէն մէկը ընկերուհի Մարալի դստեր՝ ընկերուհի Լոռիի սրտառուչ խօսքն էր, որուն ընթացքին ան ներկաներուն հետ բաժնեց իր մօր կեանքէն թանկագին յուշեր եւ յուզիչ դրուագներ։

Ապա Վանգուվրի ՀՅԴ Սիմօն Վրացեան կոմիտէի ներկայացուցիչ ընկ. Օհան Կիւրեղեան ընթերցեց ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի դամբանա–կան խօսքը։

Եկեղեցւոյ մէջ, ընկերուհի Մարալի ՀՕՄ–ական գաղափարակից ընկերու–հիները, համախմբուած անոր դագաղին շուրջ, տեղւոյն մասնաճիւղի ատենապե–տուհի ընկհ. Գլարա Յակոբեանի գլխաւորութեամբ, միասնաբար ու բարձրաձայն արտասանեցին. «Ժողովուրդիս հետ, ժողովուրդիս համար… Ընկերուհի՛ Մարալ, քու գործդ պիտի շարունակենք»։

Այս խոստումը պարզ հրաժեշտ մը չէր, այլ՝ հաւաքական ուխտ մը՝ շարունա–կելու անոր ազգանուէր ծառայութիւնը։

Եկեղեցական արարողութենէն ետք, դաշնակցական ընկերներն ու ընկերու–հիները «Մենք անկեղծ զինուոր ենք» երգի հնչիւններուն ներքեւ դագաղը առաջ–նորդեցին կեդրոնի սրահէն մինչեւ ելքը։ Ապա յուդարկաւորները ուղղուեցան դէպի Վիքթորի Մեմորիալ գերեզմանատան հայկական բաժինը։

Խոր յուզումով, գաղափարակից ընկերներն ու ընկերուհիները ուղեկցեցան ընկերուհի Մարալի դագաղին, որ ծածկուած էր Հայ Օգնութեան Միութեան (ՀՕՄ) եւ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան (ՀՅԴ) դրօշներով։

«Վէրքերով լի» երգի հնչիւններուն ներքեւ, Հայաստանի Եւագոյնը, Արցա–խի եւ ՀՅԴ–ի դրօշները առաջնորդեցին յուդարկաւորութեան թափօրը՝ խորհրդան–շելով այն նուիրական գաղափարներն ու արժէքները, որոնց ընկերուհի Մարալ հաւատաց եւ հաւատարիմ մնաց իր ամբողջ կեանքի ընթացքին։

Այդ վերջին հրաժեշտի պահուն վիշտը միախառնուեցաւ հպարտութեան, իսկ բաժանումը վերածուեցաւ նորոգուած ուխտի՝ շարունակելու այն գաղափարական ուղին, որուն ան նուիրած էր իր կեանքը։

Յաւերժ վառ մնայ ընկերուհի Մարալ Մինասեան–Քիւլլահեանի յիշատակը, իսկ անոր նուիրումի, հաւատարմութեան եւ ազգանուէր ծառայութեան ժառան–գութիւնը թող շարունակէ ներշնչել գալիք սերունդները։

Յարգա՞նք իր անմոռանալի յիշատակին։

ՀՅԴ «ՍԻՄՈՆ ՎՐԱՅԵԱՆ» ԿՈՄԻՏԷ

ՀԱՐԸՄ-ԿԱՄՔ Մոնթրէալի մասնաճիւղը շարունակական վերելքի եւ նոր նուաճումներու ճամբուն վրայ

ՄՈՆԹՐԷԱԼ.– 2025–2026 տա–
րեշրջանի աւարտին մօտենալով, ՀՄԸՄ–
ԿԱՄՔ Մոնթրէալի մասնաճիւղը ամփոփ
ականարկով մը կը ներկայացնէ տարուան
ընթացքին կատարուած աշխատանքները։
Անդամակցութեան շարունակական աճը,
մարզական ու սկաուտական ծրագիրներու
զարգացումը եւ 70–ամեակի նախապատ–
րաստութիւնները կը վկայեն անդամնե–
րու, կամաւորներու եւ պատասխանա–
տուներու հաւաքական ու հետեւողական
աշխատանքին մասին՝ ի սպաս Մոնթրէալի
հայ համայնքին։

8 մարտ 1958–ին խումբ մը տես–
լական ունեցող հիմնադիրներու կող–
մէ հաստատուած «Կամք» մասնաճիւղը
տասնամեակներ շարունակ հաւատարիմ
մնացած է հայապահպանման առաքելու–
թեան։ Այսօր, գործող վարչութեան նպա–
տակն է այդ առաքելութեամբ շարունակել
աշխատանքները։

Սկաուտական ու մարզական նոր
տարեշրջանի տուեալներով, մասնաճիւ–
ղը այժմ ունի 713 գործուն անդամներ։
Վարչութիւնը իր երախտագիտութիւնը
կը յայտնէ բոլոր ծնողներուն՝ իրենց
զաւակներուն դաստիարակութիւնը մեր
կազմակերպութեան վստահելուն համար։
**Սկաուտութիւն. առաջնորդութեան եւ
ծառայութեան դպրոց**

Սկաուտական գործունէութիւններ
մայիսէն սեպտեմբեր 2026

Սկաուտական խումբերը կը մնան
մասնաճիւղի զարկերակը։ Մասնաճիւղս
ունի 368 սկաուտներ, մոկկիներ, ջրչու–
ներ, գայլիկներ, արծուիկներ, արիներ եւ
արենոյշներ, երէցներ ու պարմանուհիներ.
սկաուտութիւնը ոչ միայն արժէքներ կը
փոխանցէ, այլեւ գործնական ներդրում կը
կատարէ երիտասարդութեան ապագային։

Տարուան ընթացքին սկաուտա–
կան խորհուրդը եւ ենթայանձնախումբե–
րը (ինչպէս Տեառնընդառաջի կամ մայիս
28–ի ենթայանձնախումբերը) ծաւալեցին
եռուն գործունէութիւն։ Տեառնընդառա–
ջի ենթայանձնախումբը ստանձնած էր
աւանդական խարոյկի պատրաստութիւնն
ու ապահովական բոլոր միջոցառումներու
կազմակերպումը։ Պատասխանատուու–
թեամբ, կարգապահութեամբ եւ իսկական
ծառայողական ոգիով, անոնք յաջողեցան
համախմբել համայնքը, ապահովել կոկիկ
հոսքը եւ ստեղծել ջերմ ու հաճելի հաւա–
քոյթ մը։ Իսկ 31 մայիս 2026–ին, Մոնթրէ–
ալի մէջ տեղի ունեցաւ մայիս 28–ի տա–
րեկան տողանցքն ու անոր յաջորդած հա–
մախմբումը։ Ձեռնարկը կարելի դարձաւ
ՀՄԸՄ–Կամք Մոնթրէալի Սկաուտական
Խորհուրդին, մայիս 28–ի ենթայանձնա–
խումբին, խմբապետութեան, մարզիկ–
ներուն, մարզիչներուն, կամաւորներուն
եւ անդամներուն համատեղ աշխատան–
քով։ Մասնաճիւղս երախտագիտութեամբ
կը յիշէ Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջ–
նորդ Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արք. Չար–
եանի, Արժանապատիւ Տէր Գառնիկ Քհն.
Գոյունեանի, Սուրբ Յակոբ Առաջնորդա–

նիստ Մայր Եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան,
ՀՅԴ «Միհրան Փափազեան» կոմիտէու–
թեան, Հայ Օգնութեան Միութեան Մոնթ–
րէալի «Սօսէ» մասնաճիւղին, քոյր միու–
թիւններուն, Գանատայի ՀՄԸՄ–ի Շրջա–
նային վարչութեան եւ շրջանային մար–
զական ու սկաուտական մարմիններուն
ներկայութիւնն ու աջակցութիւնը։ Յու–
նական համայնքի սկաուտներուն մաս–
նակցութիւնը եւ ՀՄԸՄ Լաւալի մասնա–
ճիւղին հետ միասնական տողանցքը եւս
արտայայտեցին միջհամայնքային համա–
գործակցութեան եւ համախմբումի ոգին։

Յուլիսին տեղի ունեցաւ սկաուտա–
կան ամառնային բանակումը՝ Awacamenj–
Mino բանակավայրին մէջ, ուր մեծաթիւ
մասնակիցներ նոր փորձառութիւններ
ձեռք ձգեցին եւ անմոռանալի յիշատակ–
ներ ստեղծեցին։ Նոյն ամսուն մեր մաս–
նաճիւղէն չորս սկաուտներ, եղբայրներ՝
Ռաֆֆի Դաւիթեան, Հրատ Քուշեան, Սե–
ւակ Պապիկեան եւ քոյր Էմիլի Մարկոբ–
եան, մասնակցեցան Արարատեան կարգի
բանակումին եւ ներկայացուցին իրենց
ծրագիրները։ Անոնց աշխատանքը արժա–
նացաւ գնահատանքի։

24 յուլիսէն 2 օգոստոս 2026–ին,
մեր 54 սկաուտները մասնակցեցան Հա–
յաստանի մէջ կազմակերպուած 13–րդ
Համա–ՀՄԸՄ–ական բանակումին։ Անոնց
պատրաստուածութիւնը, ծառայութեան
ոգին եւ նուիրումը համեստ, բայց խրա–
խուսիչ վկայութիւն եղան տարիներու
աշխատանքին մասին։ 28 Յուլիսին անոնք
աշխարհի տարբեր շրջաններէն ժամանած
809 հայ սկաուտներու կողքին մասնակցե–
ցան աշխարհի մեծագոյն մարզկային շու–
շանածաղիկի պատկերաւորման՝ ՀՄԸՄ–ի
անունով Հայաստանի մէջ արձանագր–
ուած Guinness–ի համաշխարհային մրցա–
նիշի նախաձեռնութեան։

Ուղղուելով դէպի նոր տարեշր–
ջան, նորակազմ Սկաուտական խորհուր–
դի առաջնորդութեամբ, 25 սեպտեմբերին,
Սուրբ Յակոբ վարժարանի «Հաճէթեան»
մարզադահլին մէջ, բացուեցաւ 2026–27
սկաուտական տարեշրջանը՝ աւանդա–
կան փոխանցումներու արարողութեամբ
եւ Արարատեան կարգի գնահատումով։
Հաւաքը շեշտեց միասնականութիւնը,
կարգապահութիւնը, առաջնորդութիւնը,
ծառայութիւնը եւ հայկական ժառան–
գութեան պահպանումը։ Աւանդական
փոխանցումներու արարողութիւնը այս
տարուան սրտի բաբախումն էր։ Մեր
սկաուտները, խումբ առ խումբ, ներկայա–
ցան իրենց խմբապետներուն հետ՝ մոկկի–
ներ միացան ջրչուներուն խումբին, ջրչու–
ները՝ գայլիկներու խումբին կամ արծ–
ուիկներու խումբին։ Իսկ գայլիկները մի–
ացան արիներու խումբին, արծուիկները՝
արենոյշներու խումբին։ Ապա արիներն ու
արենոյշները՝ երէցներու եւ պարմանուհի–
ներու խումբին։

Իւրաքանչիւր խումբ հանդիսաւոր
ներկայացումով ճամբեց աւարտական
սկաուտները եւ միւս կողմէն յատուկ ձե–

ւով դիմաւորեց նոր քոյրեր ու եղբայրներ։
Եւ ինչպէս ամէն տարի, անոնք գրաւեցին
բոլոր ներկաներուն սրտերն ու ուշադրու–
թիւնը։ Իսկ այս տարի խորհրդաւոր ձեւով
Արենոյշ փոխանցուող 19 Արծուիկներն ու
Իրենց խմբապետուհին՝ քոյր Լիանա Տէր
Մկրտիչեան, յիշեցին իրենց շատ սիրելի,
վաղաժամ մեկնած քոյր Լենիա Եաղճեա–
նը, որուն յիշատակը կը պահեն իրենց հո–
գիներուն ու սրտերուն մէջ յաւիտեան։

Յատուկ պահեր ստեղծուեցան, երբ
մեր քոյրերն ու եղբայրները կատարե–
ցին նոր խումբերու փոխանցումներն ու
ստանձնեցին նոր պատասխանատուու–
թիւններ եւ առաջնորդական նոր ուղիներ։

Նոր տարեշրջանը սկսաւ «Բարձ–
րացի՛ր, բարձրացուր» նշանաբանով, նոր
պատասխանատուներու, կամաւորներու,
ծնողներու եւ համայնքային կառույցներու
շարունակական աջակցութեամբ։ Կարեւոր
տեղ գրաւեց այս տարուան սկաուտական
հաւաքին գնահատանք մատուցելը՝ երկա–
րամեայ ծառայութենէ ետք սկաուտական
շարքերը աւարտող քոյրերուն ու եղբայր–
ներուն, ինչպէս նաեւ յատուկ կոչումը՝
քոյր Էմիլի Մարկոբեանին, իբր ՀՄԸՄ–
ԿԱՄՔ Մոնթրէալի մասնաճիւղի նորան–
շանակ խմբապետուհի։

Տարեշրջանի բացման արարողու–
թեան կը ներկայացուի 2025–26 տարեշր–
ջանին բարձրագոյն՝ Արարատեան կարգի
արժանացողները՝ եղբ. Հրատ Քուշեան,
եղբ. Ռաֆֆի Դաւիթեան, քոյր Էմիլի
Մարկոբեան եւ եղբ. Սեւակ Պապիկեան։

Յատուկ յիշատակութեան արժանի
է նաեւ մասնաճիւղի փողերախումբը (20
անդամ), Գօգօ Թաթոյեանի ղեկավարու–
թեամբ, որ իր հանդիսաւոր նուագով կը
շարունակէ զարդարել համայնքային տո–
ղանցքներն ու տօնակատարութիւնները։

Մարզական եւ Մարզական խորհուրդ
Մարզական յանձնախումբի նշանա–
կումը կատարուեցաւ ղեկսեմբեր 2025–
ին։ Մարզական ծրագիրներու ընդլայնու–
մը, մասնակիցներու թիւի աճը եւ մեր կա–
մաւորներուն հետեւողական ներգրաւումը
մղեցին վարչութիւնը կազմելու Մար–
զական Խորհուրդ մը, որպէսզի ստանձնէ
ընթացիկ ծրագիրներուն համակարգումը
եւ նոր նախաձեռնութիւններուն նախա–
պատրաստութիւնը։ Այդ աշխատանքնե–
րուն շարքին են նոյնմբեր 2026–ին Թո–
րոնթոյի մէջ կայանալիք խաղերուն մաս–
նակցութիւնը, մայիս 2027–ին Պուէնոս
Այրէսի՝ Արժանթինի մէջ նախատեսուած
ցամաքամասային խաղերը եւ, յատկապէս,
2027–ի Գանատայի Շրջանային խաղերը,
որոնց հիւրընկալութիւնը պիտի ստանձնէ
ՀՄԸՄ–Կամք Մոնթրէալի մասնաճիւղը։
Մարզական Խորհուրդը այս ծրագիրնե–
րու իրականացման ընթացքին պիտի վա–
յելէ վարչութեան ամբողջական աջակցու–
թիւնը։

Մարզական բաժանմունքը եւս, նո–
րանշանակ Մարզական խորհուրդի համա–
կարգմամբ, լիովին պատրաստ է դիմադ–
րաւելու 2027–ի մեծ մարտահրաւէրները՝

Թէ՛ շրջանային, Թէ՛ ցամաքամասային եւ
Թէ՛ մասնաճիւղային մակարդակներով։

**Մարզական ծրագրի շարունակական
զարգացումը**

Ապրիլ 25–ին, ի յիշատակ Հայոց
Ցեղասպանութեան նահատակներուն,
ՀՄԸՄ–ԿԱՄՔ Մոնթրէալի մարզական
յանձնախումբը եւ ՀՄԸՄ Լաւալի մաս–
նաճիւղը կազմակերպեցին 111–ամեակին
նուիրուած 7 քիլօմեթր վազքարշաւ մը։
Ձեռնարկը համախմբեց աւելի քան 120
մասնակիցներ, որոնք միասնաբար վա–
զեցին Մոնթրէալի Parc Marcelin–Wilson
յուշարձանէն դէպի Լաւալի յուշարձանը,
Parc de l’Espoir։

Մայիս 26–ին, տարուան նախաձեռ–
նութիւններէն մէկը եղաւ բացառիկ հան–
դիպում–երեկոյի կազմակերպումը Հա–
յաստանի առաջին կին աշխարհի խիտեան
Ժանրամարտիկ Նազիկ Աւգայեանի հետ։
Անոր կեանքի ուղին, որ կը մարմնաւորէ
ներքին ուժ, կարգապահութիւն, համբե–
րութիւն եւ կամք՝ դժուարութիւնները
յաղթահարելու, մեծ ներշնչում հանդիսա–
ցաւ մեր երիտասարդներուն, անդամնե–
րուն եւ համայնքին համար։ Մանր վթարէ
մը եւ երկարատեւ վերականգնումի ըն–
թացքէ մը ետք, ան կրցաւ վերադառնալ
մրցասպարէզ եւ կրկին հանիլ իր մարզա–
կան ասպարէզի զազաթնակէտին։ Անոր
վկայութիւնը արժէքաւոր առիթ մը ստեղ–
ծեց փոխանցելու յոյսի, հաստատակա–
մութեան եւ ինքնավստահութեան պատ–
գամներ, որոնք ներդաշնակ են ՀՄԸՄ–ի
դաստիարակչական առաքելութեան։

Յունիսին կայացաւ «Յունական
երեկոյ» հանգանակային ձեռնարկը՝ մար–
զական ծրագիրներուն նիւթական օժան–
դակութիւն ապահովելու նպատակով։

Յուլիսին Մոնթրէալի մէջ տեղի ու–
նեցան նահանգային խաղերը, հովանաւո–
րութեամբ ՀՄԸՄ Գանատայի Շրջանային
վարչութեան, որուն մասնակցեցան մեր
անդամները։ Այս մարզական խաղերու
եռանդուն մասնակցութիւնը, անգամ մը
եւս կ’արտացոլէ միջմասնաճիւղային հա–
մագործակցութեան ուժը։

Միւս կողմէն, նոր մարզաձեւեր կը
համարուին ոտնագնդակի, վոլիպոլի, կո–
ղովագնդակի կողքին, ֆութսալի, ֆլոր
հօքիի եւ սեղանի թենիսի ծրագիրները։
Ֆութսալը, ֆլոր հօքին եւ սեղանի թե–
նիսը խորհուրդի զարգացման նոր ուղ–
ղութիւններէն են։ Հարկ է յիշել առողջու–
թեան բարօրութեան ծրագիրը (wellness
program), որուն մէջ դասը/հանդիպումը
արդէն իսկ մեծ յաջողութեամբ տեղի ու–
նեցաւ սեպտեմբերին, իսկ միւսները պիտի
շարունակուին ընթացիկ տարուան ըն–
թացքին։

Մարզական ծրագրին զարգացումը
կարելի է վերագրել ոչ միայն անդամնե–
րուն կամքին, այլ նաեւ մարզական բաժի–
նի աստիճանական ընդլայնումին եւ մեր
երիտասարդ մարզիկներուն արձանագրած

ՀՄԸՄ... Ծար. կարդալ էջ 8

Մոնթրեալի եւ Թորոնթոյի մէջ մեծ յաջողութեամբ կայացան «Առաջնորդի ընթրիք»ի ձեռնարկները

ՄՈՆԹՐԷԱԼ/ԹՈՐՈՆԹՕ.- Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի աւանդական «Առաջնորդի ընթրիք»ի տարեկան ձեռնարկները տեղի ունեցան Մոնթրէալի եւ Թորոնթոյի մէջ՝ համախմբելով թեմակալ հոգեւորականներ, ազգային մարմիններու եւ միութիւններու ներկայացուցիչներ, բարերարներ ու համայնքի անդամներ։ Այս տարուան ձեռնարկները ձօնուած էին Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Բաբգէն Արք. Չարեանի եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան եւ օծման 20–ամեակին եւ առաջնորդական ծառայութեան 10–ամեակին։

Մոնթրէալի ձեռնարկը տեղի ունեցաւ շաբաթ, 17 հոկտեմբեր 2026–ին, Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի «Ահաբոնեան» սրահին մէջ՝ նախադահութեամբ տէր եւ տիկին ժիրայր եւ Հուրի Զաքարեաններու։ Իսկ Թորոնթոյի «Առաջնորդի ընթրիք»ը կայացաւ չաբաթ, 24 հոկտեմբերին, «Parkview Manor» սրահին մէջ՝ մասնակցութեամբ թեմի հոգեւորականներուն, ազգային կառույցներու ներկայացուցիչներուն եւ համայնքի բարերարներուն։ Թորոնթոյի ձեռնարկի գլխաւոր հովանաւորներն էին տէր եւ տիկին Վահէ եւ Հռիփ Թոքմաքճեանները։

Մոնթրէալի ձեռնարկի հանդիսավարն էր տիկ. Անի Պապիկեան, իսկ Թորոնթոյի ձեռնարկը վարեց տիկ. Հուրինա Պէրպէրեան Վերտանեան։ Երկու ձեռնարկներուն ընթացքին ալ Ազգային Վարչութեան ատենապետուհի տիկ. Մովիկ Թերզեան ողջոյնի խօսքով անդրադարձաւ Ազգային Առաջնորդարանի բազմաբնոյթ գործունէութեան, հայապահպանման եւ հայեցի դաստիարակութեան ծրագիրներուն, ինչպէս նաեւ Սրբազան Հօր տասնամեայ առաջնորդական ծառայութեան։ Ան մասնաւորաբար շեշտեց ազգային միասնութեան, համագործակցութեան եւ բարերարներու շարունակական զօրակցութեան կարեւորութիւնը։

Երկու երեկոներուն ընթացքին ցուցադրուեցան Ազգային Առաջնորդարանի գործունէութիւնը ներկայացնող տեսերիզներ, ինչպէս նաեւ Սրբազան Հօր

կեանքին ու ծառայութեան նուիրուած յատուկ տեսանիւթեր։

Զեռնարկներուն կարեւոր բաժիններէն մէկը յատկացուած էր ազգային–եկեղեցական կեանքին իրենց բազմամեայ ծառայութիւնը բերած անձնաւորութիւններու պարգեւատրման։

Մոնթրէալի մէջ, ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին կողմէ շնորհուած Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան «Կիլիկեան Ասպետ» շքանշանին արժանացան տէր եւ տիկին Ժիրայր եւ Հուրի Զաքարեանները եւ տիկ. Աննա Պուկարեանը։

Ազգային Առաջնորդարանի ազգային–եկեղեցական ծառայութեանց «Յովհան Մանդակունի» շքանշանով պարգեւատրուեցան ազգայիններ՝ Յակոբ Արեւեան, Յովհաննէս Գաթարոյեան, Սերժ Եսայեան, Մովսէս Թօփուզեան, Արեգ Մարգարեան, Մեթր Հրանդ Նահապետեան, Բրշ. Կարօ Սրկ. Նոխոսեան, Նորայր Դեզճեան, Նայիրի Բաբախեան, երէցկին Նինա Գոյունեան եւ Նուշիկ Էլոյեան։

Իսկ ազգային, կրթական, մշակութային եւ մասնագիտական իրադործումներու «Անանիա Շիրակացի» շքանշանին արժանացան տոքթ. Արմէն Ափրիկեան եւ տոքթ. Մկրտիչ Տարաքճեան։

Նոյն առիթով, Բաբգէն Սրբազան Հայրը «Օրհնութեան գիր»ով գնահատեց ՀՄԸՄ–ի Գանատայի Շրջանային Վարչութիւնն ու ՀՄԸՄ–ի մեծ ընտանիքը՝ Հայաստանի Բիւրականի «Գառնիկ Մկրտչեան» սկսուտական բանակավայրին մէջ կայացած Համա–ՀՄԸՄ–ական 13–րդ բանակումին ընթացքին 809 սկսուտներու մասնակցութեամբ աշխարհի մեծագոյն մարդկային շուշանածաղիկը կազմելու իրագործումին համար։

Թորոնթոյի մէջ, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան «Կիլիկեան Ասպետ» շքանշանին արժանացաւ տիար Յարութ Գասապեան։

Իսկ «Յովհան Մանդակունի» շքանշանով պարգեւատրուեցան ազգայիններ՝ Նազար Զաթալեան, Նի–

նա Մուրատեան, Երէցկին Շաքէ Իշխանեան, երէցկին Սոնա Պետրոսեան, երէցկին Սօսի Միքայէլեան, Պարգեւ Մայք Թիթիզեան, Սեպուհ Կապաճուզեան, Գէորգ Կարապետեան եւ Արմիկ Մէֆէրեան։

Երկու ձեռնարկներն ալ ճոխացան գեղարուեստական յայտագիրներով։ Մոնթրէալի մէջ ասմունքով հանդէս եկաւ Ռուբինա Քիւփէլեան, իսկ երաժշտական կատարումներով՝ դաշնակահար Խաչատուր Ղազարեան եւ մեներգիչ Սեւան Աբանեան։ Թորոնթոյի մէջ Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Թամար Տօնապետեան Գուգուեան ասմունքեց Պարոյր Սեւակի եւ Վահագն Դաւթեանի ստեղծագործութիւններէն։ Երաժշտական կատարումներով հանդէս եկան Անուշ Գալուստեան եւ տոքթ. Ռազմիկ Պէպէճեան՝ ընկերակցութեամբ ջութակահար Նշան Փափազեանի եւ դաշնակահար Թալին Արթինեան Գրլըպոդեանի։

Երկու հանդիսութիւններուն ընթացքին ալ Հոգշ. Տ. Յակոբ Վրդ. Եագուպեան ընթերցեց ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետի սրբատառ կոնդակը՝ նուիրուած Բաբգէն Արքեպիսկոպոս Չարեանի զոյգ յորեկեաններուն։

Իր եզրափակիչ պատգամներով Սրբազան Հայրը շնորհաւորեց բոլոր շքանշանակիրները եւ երախտագիտութիւն յայտնեց Ազգային Առաջնորդարանի բարերարներուն, հովանաւորներուն, կազմակերպիչ յանձնախումբերուն ու կամաւորներուն։ Ան շեշտեց, որ Ազգային Առաջնորդարանը իր բազմաբնոյթ ծրագիրներով կը շարունակէ ծառայել գանատահայ համայնքներու հօրացման, ազգային արժէքներու պահպանման եւ հայ ժողովուրդի բարօրութեան։

Երկու ձեռնարկներն ալ իրենց աւարտին հասան Առաջնորդ Սրբազան Հօր «Պահպանիչ» աղօթքով, իսկ Թորոնթոյի մէջ տեղի ունեցաւ նաեւ յորեկեանական կարկանդակի հաստում, որմէ ետք հնչեց «Կիլիկիա» մաղթերգը։

Հայ Դատը կը դատապարտէ Գանատա-Թուրքիա ուազմավարական համաձայնագրի կնքումը

Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբը կը դատապարտէ Օթթաուայի եւ Անգարայի միջեւ յարաբերութիւններու խորացումը՝ ահագանգելով Թուրքիոյ մարդկային իրաւանց խախտումներուն, շրջնային քաղաքականութեան եւ Գանատայի սկզբունքային յանձնառութիւններուն առնչութեամբ։

ՕԹԹԱՌԻԱ.- Գանատայի վարչապետ Մարք Քարնի եւ Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեպ Թայիպ Էրտողան հոկտեմբեր 22–ին յայտարարեցին երկու երկիրներուն միջեւ ռազմավարական գործընկերութեան հաստատումը՝ ներկայացնելով եռամեայ գործողութիւններու ծրագիր մը, որ կը նախատեսէ առեւտրական, ուժանիւթային, պաշտպանական եւ դիւանագիտական համագործակցութեան զգալի ընդլայնում։

Համաձայնութեան ծիրին մէջ կողմերը յանձնառու եղան յառաջ մղելու ազատ առեւտուրի համաձայնագիրի բանակցութիւնները, խթանելու փոխադարձ ներդրումները եւ զարգացնելու համագործակցութիւնը օդանաւաչինութեան, արհեստական բանականութեան եւ պաշտպանական արդիւնաբերութեան ոլորտներուն մէջ։ Էրտողան յայտարարեց, որ կողմերը կը ձգտին երկկողմ առեւտուրի տարեկան ծաւալը հասցնել մինչեւ 10 միլիառ ամերիկեան տոյարի։

Ուժանիւթի մարզին մէջ նախատեսուած է համագործակցութիւն բնական հեղուկ կազի, հիւլէական ուժանիւթի, վերականգնուող ուժանիւթի եւ հանքային ռազմավարական պաշարներու ոլորտներուն մէջ։

Առանձնայատուկ կարեւորութիւն կը ներկայացնէ պաշտպանական համագործակցութեան վերաբերող փոխըմբռնման յուշագիրը, որ կը նախատեսէ երկու երկիրներու պաշտպանական արդիւնաբերութեան ոլորտներուն միջեւ կապերու սերտացում եւ նոր ծրագիրներու մշակում։ Կողմերը նաեւ համաձայնեցան անվտանգութեան հարցերով համագործակցիլ Ուքրանիոյ, Հարաւային Կովկասի եւ Միջին Արեւելքի մէջ։

Համաձայնութիւնը կը նախատեսէ նաեւ տարեկան ռազմավարական խորհրդակցութիւններու հաստատում, ինչպէս նաեւ գործակցութեան ընդլայնում հակա–ահաբեկչութեան, քրէական գործերով իրաւական փոխօգնութեան, արտադանձնման, գաղթականութեան եւ սփիւռքեան համայնքներու հետ յարաբերութիւններու մարզերուն մէջ։

Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբը դատապարտեց Թուրքիոյ հետ յարաբերութիւնները խորացնելու Օթթաուայի որոշումը՝ զգուշացնելով, որ տնտեսական եւ ռազմավարական շահերը պէտք է՛ գերադասուին Գանատայի մարդկային իրաւունքներու պաշտպանութեան եւ արտաքին քաղաքականութեան սկզբունքային յանձնառութիւններէն։

Յանձնախումբը մասնաւոր մտահոգութիւն յայտնեց պաշտպանական գործակցութեան ընդլայնման առնչութեամբ՝ յիշեցնելով, որ 2020–ի Արցախի պատերազմի ընթացքին Ատրպէյճան օգտագործած էր թրքական անօդաչու թռչող սարքեր, որոնք օծուած էին գանատական արտադրութեան թիրախաւորման համակարգերով։ Այդ իրադարձութիւններէն ետք Գանատա 2021–ին ջնջած էր Թուրքիոյ տրուած զինուորական արտածման 29 արտօնագիրներ։

Յանձնախումբը մտահոգութիւն յայտնեց նաեւ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման հարցով Անգարայի կողմէ հաւանական դիւանագիտական ճնշումներուն առնչութեամբ։ Գանատա պաշտօնապէս ճանչցած է Հայոց ցեղասպանութիւնը 2004–ին, եւ այդ դիրքորոշումին մէջ որեւէ փոփոխութիւն է՛ յայտարարուած։

Նոր գործընկերութեան եռամեայ ծրագրին իրականացումը պիտի վերահսկեն երկու երկիրներու արտաքին գործոց նախարարները։ Ազատ առեւտուրի վերջնական համաձայնագիրի կնքումը եւ պաշտպանական ու ուժանիւթային նոր ծրագիրներու իրականացումը տակաւին կը կարօտին յաւելեալ բանակցութիւններու։

Դաշնակցութիւնը չորս համայնքներու մէջ զգալի քուէներ ապահոված է Իշխան Սադաթէլեան կը շեշտէ պայքարը շարունակելու վճռակամութիւնը

ԵՐԵՒԱՆ.- Հոկտեմբեր 25–ին Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած տեղական ինքնակառավարման մարմիններու ընտրութիւններուն, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը չորս խոշորացուած համայնքներու մէջ ապահոված է զգալի թիւով քուէներ՝ հակառակ ընտրապայքարի ընթացքին արձանագրուած ճնշումներուն վերաբերեալ ընդդիմութեան հազանգերուն։

ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմինի ներկայացուցիչ եւ Ազգային ժողովի «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր Իշխան Սադաթէլեան հրապարակած է կուսակցութեան ընտրական արդիւնքները։

Ծաղկաճորի մէջ Դաշնակցութիւնը ստացած է 449 քուէ՝ չուրջ 15.4 առ հարիւր, Մարտունիի մէջ՝ 2053 քուէ՝ 11.2 առ հարիւր, իսկ Արտաշատի մէջ՝ 2925 քուէ՝ 10.6 առ հարիւր։ Հրազդանի մէջ կուսակցութիւնը ստացած է 1736 քուէ. Կեդրոնական ընտրական յանձնաժողովի նախնական տուեալներով՝ չուրջ 9.2 առ հարիւր։

Սադաթէլեան իր հրապարակած յայտարարութեան մէջ ընդգծած է, որ կուսակցութիւնը այս արդիւնքները արձանագրած է քաղաքական ճնշումներու եւ հետապնդումներու մասին հաղորդումներու պայմաններուն մէջ։

Ան շնորհակալութիւն յայտնած է Դաշնակցութեան վստահած ընտրողներուն, ինչպէս նաեւ չորս համայնքներու կուսակցական կառույցներուն, թեկնածուներուն եւ ընտրական աշխատանքներուն մասնակցած բոլոր անդամներուն։

Ընդգիմադիր գործիչը շեշտած է, որ տեղական ընտրութիւններուն մասնակցութիւնը Դաշնակցութեան համար միայն համայնքային ներկայացուցչութեան հարց էր։ Կուսակցութիւնը այս ընտրապայքարը նկատած է նաեւ համապետական քաղաքական պայքարի շարունակութեան եւ իր չուրը համախմբուած ուժերու կապերուն պահպանման միջոց։

Սադաթէլեան շեշտած է, որ Հայաստանի քաղաքական կացութեան արմատական փոփոխութիւնը կարելի է ապահովել միայն գործող իշխանութեան հեռացումով։

Ան վերահաստատած է Դաշնակցութեան վճռակամութիւնը՝ շարունակելու քաղաքական պայքարը եւ համախմբելու իշխանափոխութեան ձգտող ուժերն ու քաղաքացիները։

Ձեր բոլոր ճամբորդական Կարիքներուն համար հեռաձայնել՝

(514) 284-7676

ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆԵՐ ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ...

ԼՄԻՍԳՈՅՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐ

***Նոր Հասցէ՝**

Voyages Haig Travel

4150 Rue Sherbrooke Ouest suite 404A, Westmount, QC H3Z 1C2

PERMIS DE QUÉBEC

Tel: + 1 514-284-7676

Email info@haigtravel.ca

Vienna festival reverses exclusion of Artsakh Armenian cultural ensembles

VIENNA — Organizers of an international festival in Vienna have decided to issue new invitations to Artsakh Armenian cultural ensembles following controversy over their earlier exclusion. The Artsakh Cultural Preservation Centre announced that the World Festival Association (WOFA) reconsidered its decision during an extraordinary organizing committee meeting and agreed to invite the ensembles to participate in the festival scheduled for March 2027. The initial cancellation reportedly followed objections from diplomatic representatives who linked the cultural groups to alleged separatist activities. In correspondence cited by the Centre, the ensembles were also characterized as a dangerous group. The Centre welcomed the reversal as an important development in defending Armenian cultural rights but stressed that several questions remain unanswered. It is seeking clarification on which diplomatic representatives submitted the allegations, what evidence supported them, and how those claims influenced the original cancellation. WOFA has also indicated that it will seek guidance from the European Union on handling similar situations in the future. The dispute has drawn attention to the challenges facing Artsakh Armenian cultural institutions. For the Centre, the new invitations represent meaningful progress, but not a complete resolution. It maintains that artistic participation and cultural identity must be protected from unfounded allegations and political pressure.

Senior UNESCO official says she is unaware of reports of Armenian churches destruction in Artsakh

YEREVAN—A senior UNESCO official has said she is unaware of reported cases involving the destruction of Armenian churches in Artsakh, raising further concerns over international efforts to safeguard the region’s endangered cultural heritage. Jyoti Hosagrahar, Deputy Director of UNESCO’s World Heritage Centre, made the remarks on October 26 during an international gathering at the Matenadaran in Yerevan. Questioned by News.am about reports of damage and destruction affecting Armenian religious monuments in Artsakh, Hosagrahar said she could not comment because she was unfamiliar with the cases. When the journalist raised additional reports of vandalism, she ended the exchange, saying she had to leave. Her response has renewed questions about the international community’s awareness of the threats facing Armenian cultural and religious sites in territories now controlled by Azerbaijan. Since the forced displacement of Artsakh’s Armenian population in September 2023, concerns have persisted over the future of historic churches, monasteries, cemeteries and other monuments central to the region’s Armenian identity.

Armenia’s economic growth slows to 6.9% as agriculture contracts

YEREVAN — Armenia’s economic activity grew by 6.9% during the first nine months of 2026, compared with the same period last year, marking a slowdown from the 7.3% growth recorded between January and August. New figures released by the Statistical Committee reveal considerable disparities between sectors, raising questions about the balance and sustainability of the country’s economic performance. Construction remained the strongest-performing sector, expanding by 24.9%, while services increased by 13%. Industrial output grew by 5.8%, but trade turnover rose by just 0.6%. Agriculture recorded a 4.8% contraction, highlighting continued difficulties in a sector that remains vital to rural communities and domestic food production. Industrial output also de-

clined by 4.5% in September compared with the same month last year, suggesting that the broader growth figures conceal weaknesses in important areas of the economy. Economy Minister Gevorg Papoyan highlighted the overall expansion, but the latest statistics present a more uneven picture than the government’s positive economic messaging might suggest. Consumer prices during January–September were also 4.5% higher than a year earlier, adding to concerns about purchasing power and living costs. While the economy continues to expand, weakening agricultural output, stagnant trade and slower overall growth underscore the need for a more balanced economic strategy capable of delivering tangible improvements across different sectors and communities.

Azerbaijan demands Armenian apology as presidential adviser questions durability of peace agreement

BAKU – Azerbaijani presidential adviser Hikmet Hajiyeu has called on Armenia and Armenian society to apologize to Azerbaijanis displaced during the conflict, introducing another contentious demand into the ongoing peace process. Speaking on October 26, Hajiyeu said Armenia should apologize to Azerbaijanis who have been unable to return to their former homes for approximately three decades. He maintained that Azerbaijan was not seeking revenge but insisted that additional steps were necessary to establish lasting peace. Hajiyeu also warned that a peace agreement between Armenia and Azerbaijan could be signed yet remain little more than a document unless it produced tangible results. The remarks come as Prime Minister Nikol Pashinyan’s government continues to prioritize the formal signing of a peace treaty with Baku.

Despite Yerevan’s stated readiness to move forward, Azerbaijan continues to raise demands, including constitutional changes in Armenia. Hajiyeu’s latest comments add to concerns about the increasingly asymmetric expectations surrounding negotiations, particularly in the absence of comparable commitments toward the rights and safe return of Armenians forcibly displaced from Artsakh in 2023. For Armenia, the central question remains whether the peace process can establish reciprocal obligations and durable security guarantees, rather than becoming a framework through which Baku continues to introduce new conditions. The latest Azerbaijani statements are likely to intensify domestic scrutiny of the Armenian government’s negotiating strategy and its ability to safeguard national interests.

Pashinyan vows to adopt new Constitution at all costs, including snap elections

YEREVAN—Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan on October 22 vowed to push through a new constitution at all costs, including calling snap elections if he fails to secure support from either of the two opposition groups in parliament, which have said they will not support a new constitution because it is being dictated from Baku. Speaking to reporters, Pashinyan said that he would first attempt to reach an agreement with the opposition groups, whose leaders have been either indicted or are in prison in his campaign to quash any dissent or opposition. “We will try to convince our colleagues in the opposition that this is a very important issue. If that does not work, then we will pursue other scenarios—which could include holding snap elections. And who said that such a scenario is ruled out?” Pashinyan said. Possibly, Pashinyan believes that in the event of snap elections, he would have neutralized the opposition and he would secure the majority needed to push through a new constitution. His Civil Contract party did not secure a constitutional majority in the last parliamentary elections. Both Pashinyan and the Justice Minister have as-

sured that the draft of the new Constitution will be published by the end of the year. The document will then become the subject of public discussion, before being submitted to parliament. Adopting the draft requires the support of at least 70 lawmakers. The Civil Contract party holds 64 seats, meaning the ruling force is short by six votes. The two parliamentary opposition factions have repeatedly stated that they “will not vote in favour of a Constitution imposed by Aliyev.” The secretary of the Strong Armenia faction reaffirmed his political force’s position. “Armenia should not change its Constitution at the behest of any external power—in this case, Ilham Aliyev. We oppose changing the Constitution to satisfy Aliyev’s demands,” said Tigran Abrahamyan. In response to a question from Azatutyun.am on whether there could be any scenario in which a lawmaker from the Strong Armenia faction might align with that agenda, Abrahamyan replied: “Our faction maintains the position that Armenia should not amend its Constitution at the behest of any external power.” Pashinyan and his allies have already said that the primary change in the draft Con-

stitution is that it will not contain a reference to the Declaration of Independence. This is precisely the point being forced by Aliyev as a precondition for signing the peace treaty. The Armenia Alliance, the other parliamentary opposition group, is staunchly opposed to removing the reference to the Declaration of Independence from the country’s fundamental law. “This is a clearly articulated demand from Azerbaijan. How many times do they have to say it? They are compelling Pashinyan to amend the Constitution,” said Armenia Alliance secretary Artur Khachatryan. “Instead of strengthening the country’s resolve, Pashinyan is attempting to act as an intermediary between Azerbaijan and the Armenian people, pressuring the latter to fulfill Azerbaijan’s demands,” Khachatryan added. Pashinyan reiterated that the decision to adopt a new Constitution has nothing to do with Azerbaijan. Yet, in a now infamous interview from February 2024, Pashinyan himself—using the analogy of a “red cloth and a bull”—stated that unless the Declaration of Independence is discarded, war will ensue. Around that same time, Foreign

Continued on page E2

EEU clears way for suspending Armenia

MOSCOW—The prime ministers of Russia and four other members of the Eurasian Economic Union published a report on October 20, effectively clearing the way to suspend Armenia’s membership. The report claimed that without the backing of the EEU Armenia’s economy would be devastated. Armenia’s decision last year to pave the way for Yerevan to explore membership in the European Union has prompted the backlash from Russia, which was joined by Belarus, Kazakhstan and Kyrgyzstan, in publishing the report. The more than 70-page document also calls on Yerevan to hold a referendum on its aspirations to join the EU. The report also claims that while Armenia would suffer massive economic losses in the

event of its suspension from the EEU, the effect on the other member states would be almost insignificant. The report said that in the event of Armenia’s suspension from the EEU, Armenian goods would be treated like those of any other third country, with customs declarations, controls, and duties. Armenian product certificates would no longer be recognized, and suppliers would have to be re-approved. Armenian workers would lose their free access to the labor market, as well as their medical and social coverage. Transport permits would be needed, rail tariffs would rise, and Armenian companies would lose equal treatment in public procurement. The most significant effects could be in the energy sector, and would impact Russia’s

delivery of gas to Armenia, thus forcing a significant price hike. “If the Republic of Armenia diligently fulfills its EEU obligations, it will be unable to meet the obligations associated with accession to the EU,” the report said. “Conversely, fulfilling the obligations undertaken for the purpose of joining the EU would entail a violation of its EEU commitments.” Nikol Pashinyan’s government or political allies did not immediately react to the report. Pashinyan has repeatedly rejected the Russian demands for the referendum followed by a Russian ban on imports of Armenian agricultural products. Russian officials have warned of further sanctions against Yerevan, notably a sharp rise in the price of Russian natural gas supplied to Armenia.

A Mari Usque Ad Mare

CANADA ANNOUNCES \$50-MILLION INVESTMENT TO STRENGTHEN DOMESTIC FOOD SECTOR

In a recent press declaration made by Mélanie Joly, Minister of Industry and Minister responsible for Canada Economic Development for Quebec Regions, a \$50-million federal investment was announced for the Canadian Food Innovation Network. Provided through the Strategic Response Fund and Canada’s National Food Security Strategy, this investment aims to strengthen domestic food-processing capacity and build a resilient supply chain. The Canadian Food Innovation Network, an industry-led not-for-profit, will utilize the funding to help food and beverage processors adopt automation, artificial intelligence, and digital manufacturing technologies.

The initiative is expected to support over 200 small and medium-sized enterprises and expand the organization’s network to 20,000 members. Additionally, it is projected to facilitate up to \$200-million in follow-on investment, create 300 new jobs, and support over 450 full time equivalent positions, improving access to affordable and nutritious food for Canadians.

Minister Joly said: “Canada has the talent, the resources and the determination to produce more here at home. Through the Strategic Response Fund, we are helping Canadian food companies harness innovation, automation and AI to boost productivity and competitiveness. Our investment in the Canadian Food Innovation Network will strengthen domestic processing capacity, support Canadian-made solutions and help ensure Canadians have access to a stronger, more affordable and more secure food system.”

GOVERNMENT OF CANADA INVESTS \$15-MILLION IN XONA SPACE SYSTEMS CANADA

In a recent press declaration made by Mélanie Joly, Minister of Industry and Minister responsible for Canada Economic Development for Quebec Regions, a \$15-million federal investment was announced for Xona Space Systems Canada. The investment will be funded through the Strategic Response Fund, and will support the establishment of manufacturing and mission operations centre in Montréal. The \$64.8-million expansion project will create 126 jobs, commercialize the Pulsar navigation system, and strengthen the domestic defence supply chain.

Minister Joly said: “Canada’s future depends on investing in the industries that underpin our economic and national security. By supporting Xona Space Systems Canada, our government is investing in the advanced space capabilities we need to strengthen our security, helping create jobs in Canada and building a more resilient defence industrial base. Investing in a strong Canadian space industry is fundamental to building a strong, sovereign and secure Canada, for all Canadians.”

Tyler Reid, Co-Founder and Chief Technology Officer for Xona said: “Becoming a global leader in navigation requires building a manufacturing, engineering and operational backbone that grows with our service. Expanding our footprint in Montréal creates new industrial capability in Canada and an important new node to Xona’s operational resilience, giving us more capacity to build, operate and evolve Pulsar to become the most trusted satellite navigation service for users around the world.”

MORE THAN \$3.3-MILLION INVESTED IN INDIGENOUS-LED PROJECTS ACROSS NOVA SCOTIA

In a recent press declaration made by Sean Fraser, Minister of Justice and Attorney General of Canada and Minister responsible for the Atlantic Canada Opportunities Agency, a federal investment totalling more than \$3.3-million was announced to support Indigenous-led organizations and businesses in Nova Scotia.

The funding, that is provided through the Atlantic Canada Opportunities Agency, Indigenous Services Canada, and Fisheries and Oceans Canada, will support nine distinct projects. These investments will support business financing, strategic planning, tourism development, and workforce initiatives across sectors including fisheries, defence procurement, and clean technology.

Minister Fraser said: “In Nova Scotia and across Mi’kma’ki, Indigenous entrepreneurs, businesses and organizations are creating opportunities, driving innovation and strengthening communities. By supporting Indigenous leadership in sectors ranging from fisheries and tourism to research and clean technology, we are advancing economic reconciliation and creating a stronger economy for everyone.”

Mandy Gull-Masty, Minister of Indigenous Services, said: “Indigenous Peoples are building vibrant economies that reflect their priorities, strengths, and aspirations. These investments support Indigenous-led projects that expand business opportunities, attract visitors, strengthen workforce and procurement readiness, and open doors to new markets. By investing in Indigenous entrepreneurship and economic leadership, we are helping create sustainable prosperity and stronger communities across Atlantic Canada.”

ISHKHAN GHAZARIAN
Local Journalism Initiative Reporter

Engaging third parties for release of Armenian captives ‘has not worked,’ FM Mirzoyan says

YEREVAN—A proposal to engage third countries that can negotiate the release of Armenian captives being held in Azerbaijan has not worked, Foreign Minister Ararat Mirzoyan told reporters on October 21.

“It hasn’t worked. Do you think there is a possibility to resolve this issue through a third country, and that we aren’t pursuing it? We are the ones most invested in this. We have reached out to third countries; either they declined, or [Baku] has told them to stay out of it,” Mirzoyan said when pressed by an Azatutyun.am reporter on the matter.

At the same time, Mirzoyan emphasized that “the continued detention of these individuals does not contribute to peace in any way—if anything, it does the opposite.”

“Our efforts to secure the release of everyone involved never cease. The reason I can-

not say with certainty or a guarantee that it will happen is that this is something beyond our control,” Mirzoyan said.

Last week, attorney Siranush Sahakyan, who represents the Armenian captives at the European Court of Human Rights, said in a presentation that the Armenian government has not provided any details about the third country proposal, since it had announced earlier this year that Yerevan was actively pursuing such a scenario.

Sahakyan wondered whether Switzerland, which had agreed to act in this capacity, was approached by Yerevan.

Sahakyan also said during her remarks last week that Hye-Post, Armenia’s national postal service, was refusing to process mail and packages from relatives of those being held captive in Baku, emphasizing that not receiving correspondence or

visits by relatives, further isolated the POWs in Azerbaijan.

Mirzoyan said that he believes that correspondence addressed to the Armenian prisoners held in Baku should reach their recipients.

Mirzoyan added that these letters should be forwarded to their addressees, and all persons deprived of their liberty have the right to communication and visits regardless of the status and terminology used.

He told reporters he “honestly” does not understand why Azerbaijani authorities are not releasing the Armenian captives and emphasized that the presence of Armenian prisoners in Azerbaijan does not contribute to peace, “and efforts to secure their release have not stopped.”

“Azerbaijan’s authorities present certain rationalizations that are not very comprehensible to me,” Mirzoyan noted.

PASHINYAN...

continued from page E1

Minister Ararat Mirzoyan also confirmed that Azerbaijan perceives issues within Armenia’s Declaration of Independence.

Although both Pashinyan and Mirzoyan said that the Armenian side also identifies problems within Azerbaijan’s Constitution, no Armenian official currently speaks about this. Instead, Pashinyan announced Thursday that he and Aliyev had discussed the Constitution issue

two months ago in Bishkek.

“I told the Azerbaijani side that questions regarding our Constitution are being raised by Azerbaijan, even though this is a matter of our internal agenda,” Pashinyan claimed to have said to Aliyev.

Pashinyan went on to say that Aliyev had acknowledged that this is a domestic matter for Armenia, while simultaneously stressing that their political stance on the matter would remain unchanged.

Beyond maintaining this position, Baku has also publicly expressed dissatisfaction, claiming that Armenia is dragging its feet on the issue.

A member of the Azerbaijani parliament—who also

serves on the Foreign Relations Committee—wrote on X that he is “concerned,” adding that, in their view, “Armenia has no desire to remove territorial claims against Azerbaijan from its Constitution.”

Pashinyan emphasized that the adoption of a new Constitution was part of both his pre-election platform and the government’s program. He would not abandon this commitment simply because it happens to

align with Baku’s agenda.

Pashinyan went even further, declaring that if he fails to achieve the adoption of a new Constitution and the signing of a peace treaty, he will consider his political mission to be at an end.

“I believe that if the people of Armenia wish to see this commitment fulfilled, then it must be carried out together with the people. If the people of Armenia do not see [the value in] fulfilling this commitment...,” said Pashinyan.

Ascenseur Elevator
Services Inc.

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4
RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

**RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE,
INSTALLATION OF ELEVATORS.**

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

Grand Concert Bénéfice

Un avenir prometteur pour les enfants d'Anjar.

ORGANISÉ PAR
SOCIÉTÉ D'ASSISTANCE AUX ORPHELINS ARMÉNIENS (SOAR)
CHAPITRE DE MONTRÉAL
ET
L'ASSOCIATION ARMÉNIENNE MISSIONNAIRE DU CANADA

SOUS LA PRÉSIDENCE DE
Me JOSEPH TAKHMIZDJIAN

LE SAMEDI 7 NOVEMBRE 2026 À 19h00

PREMIÈRE ÉGLISE ÉVANGÉLIQUE ARMÉNIENNE
11455 RUE DROUART, MONTRÉAL, QC H3M 2S6

AVEC LA PARTICIPATION DE

**Me Joseph
Takhmizdjian**

Marine Chahinian
SOPRANO

Joey Niceforo
TÉNOR

RUBATO QUINTET

MARGARITA MIKAELIAN (PIANISTE)
NARÉNI DÉDÉYAN (VIOLONISTE)

Pour faire un don, obtenir plus d'informations ou acheter des billets

Dr. Sarkis Yeretsian (SOAR) (514) 836-1562

Mrs. Alice Hadjian (AMAC) (514) 813-4427

Mr. Garo Melikian (AMAC) (514) 224-0172

Les billets d'entrée seront disponibles à l'entrée de l'Église.

Are you thinking of Selling? Buying? or Investing? Call Giro and Kapriel today!

Excellent time to Buy properties!! Don't miss out before Prices Rise Call us Today!

FOR SALE

Scarborough - 2550 Lawrence Ave E #816
2BR , 2Baths Condo \$519,000

Power of Sale!

3BR, 2Baths, 1 1/2 Storey Lindsay, Kawartha Lakes \$454,900

FOR SALE

5 Penelope St, Brampton - 4 BR, 2, 1/2 Baths True Pride of ownership! Immaculate 2 Storey \$1,249,000

FOR SALE

188-190 Westminster Ave, Toronto, High Park! 5+2 Bedrooms, 7 Baths Legal Luxury Duplex! 2 1/2 Storey \$3,950,000

Gary (Կիրո) Chahinian
President, Broker of Record
416-258-8892

Gabriel Chahinian
Broker
647-580-5818

Christine Sarkissian
Broker
416-258-8867

Փորձեցեք եւ գոհ պիտի մնաք

ANI BAKERY LTD

Middle Eastern Pizza Lahmajoun

Սեփականատեր՝ Արսէն Տապաղեան

Ուր կը գտնէք հայկական եւ արաբական լահմաճունի տեսակներ՝ փոքր եւ բնական չափերով: Լահմաճունը կը պատրաստենք մեր չափերով եւ յաճախորդներուն պահանջքին համաձայն՝ միսը իրենցմէ կամ մեզմէ: Կը պատրաստենք եւ կը ծախենք նաեւ թահինով հաց, պակիրով հաց եւ մենեիշ: Միշտ պատրաստ ենք ձեր ապսպրանքներուն գոհացում տալու ուրախ եւ տխուր առիթներով:

Address: 25 Howden Road, Unit #2, Scarborough, Ontario M1R 3C3 | **Phone:** (416) 285-7164

Բաց ենք շաբաթը վեց օր, կիրակի մինչեւ կէսօրէ ետք՝ ժամը 2:00 (Երկուշաբթի փակ)

ՅՈՐԵԼԵՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Հովանաւորութեամբ՝ Ընկեր Գէորգ Գազանճեանին ՇԱԲԱԹ, 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2026

Նուիրում

ՀՅԴ «Միհրան Փափագեան» կոմիտէութեան եւ
ՀՅԴ ԳԵՄ-ի «Լեւոն Շանթ» մասնաճիւղի 70-ամեակներուն

Կազմակերպութեամբ՝

ՀՅԴ «Միհրան Փափագեան» կոմիտէութեան, ՀՅԴ ԳԵՄ «Լեւոն Շանթ - Բեկոր Աշոտ»
մասնաճիւղի եւ ՀՕՄ-ի «Սօսէ» մասնաճիւղի միացեալ յանձնախումբին

Մասնակցութեամբ՝

Էլի Պէրպէրեանի եւ նուագախումբին

Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի ՀՄԸՄ Կամք «Հայկ Մարգարեան» մարզասրահէն ներս
Երեկոյեան ժամը 7:30-ին: Ճաշի սպասարկում ժամը 8:00-ին

Մուտքի նուէր՝ \$150 | ՀՅԴ ԳԵՄ՝ \$100

Սեղաններու վերապահման համար հեռաձայնել՝
Ընկի. Նայիրի՝ (514) 891-4361 Ընկի Լէա՝ (438) 340-6811

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ, 6 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2026

Նուիրում

ՀՅԴ «Միհրան Փափագեան» կոմիտէութեան եւ
ՀՅԴ ԳԵՄ-ի «Լեւոն Շանթ» մասնաճիւղի 70-ամեակներուն

Պատգամաբեր՝ ընկ. Րաֆֆի Տօնապետեան
ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ

Սուրբ Յակոբ Ազգային Վարժարանի Բաստրմաճեան սրահ
Երեկոյեան ժամը 7:00-ին • Մուտքը ազատ է

70 տարի | 1956–2026 | «Միշտ ձեզի հետ»

THE LUXURY YOU'VE ALWAYS DREAMED OF.

2026 LEXUS NX

Starting from \$57,385*

LEXUS GABRIEL ST-LAURENT

3303, ch. de la Côte-de-Liesse, Saint-Laurent, QC H4N 3C2
514 747-7777, lexusgabrielstlaurent.ca

Sevag Jakmakjian

Sales Manager

jsevag@gabriel.ca

Image shown for illustration only.

* Vehicle price reflects Manufacturer's Suggested Retail Price (MSRP) in Canadian dollars and includes delivery and destination charge of \$2,205.00, A/C charge of \$100.00, tire levy of \$22.50 and, if leased or financed - applicable RDPRM fee of up to \$48.40 and PPSA service fee of up to \$4.00 (varies by lease/loan/term/province), the luxury surcharge (if, and where applicable) that your selling dealer may apply to the final negotiated vehicle price, and dealer fees of up to \$695.00. GST, QST, insurance, and license are not included. Conditions apply. Contact Lexus Gabriel St-Laurent for more information.

CAMAM

CENTRE D'ASSISTANCE MONDIALE ARMÉNIEN DE MONTRÉAL

Current Fundraising Campaigns

Our goal is to assist and provide financial aid to at-risk communities around the world and help them to overcome the many hardships that they face in their native countries.

To donate online visit www.camam.org

General Donations

Aid to Artsakh

Campagnes de financement en cours

Notre objectif est d'aider et de fournir une aide financière aux communautés à risque du monde entier et de les aider à surmonter les nombreuses difficultés auxquelles elles sont confrontées dans leur pays d'origine.

Pour faire un don en ligne visiter www.camam.org

3401 Rue Olivar-Asselin
Montréal, Quebec
H4J 1L5
Canada

397 boul. des Prairies
Laval, Quebec
H7N 2W6
Canada

45 Hallcrown Place
Willowdale, Ontario
M2J 4Y4
Canada

Fayçal El-Khoury

Député - Laval-Les-Îles

Bureau de circonscription

674, PPlace Publique bureau 200

450.689.4594 • faycal.el-khoury.c1@parl.gc.ca

<http://fel-khoury.liberal.ca/>

 @F_Elkhoury

 @elkhoury2015

 @faycalelkhourymp

4

ՀՈՐԻԶՈՆ, 2-9 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2026

Selon les résultats préliminaires, le parti au pouvoir a remporté la majorité des communes, à l’exception de Stepanavan

EREVAN—Lors des élections locales organisées hier dans 21 communes d’Arménie, le parti au pouvoir, le Contrat civil, a remporté la majorité des scrutins, à l’exception de Stepanavan, où le parti «Gortsarar» («Entrepreneur») est arrivé en tête.

À Stepanavan, Gortsarar a obtenu 41,38 % des suffrages, soit 5 504 voix, contre 35,2 % pour le Contrat civil, qui a recueilli 4 681 voix. Le parti «Arménie forte» arrive en troisième position avec 19,62 % des voix.

La liste de Gortsarar était conduite par le maire sortant de Stepanavan, Armen Grigoryan, lui-même membre du Contrat civil. Ce même parti a également participé aux élections à Goris, dans le cadre de l’alliance «Solidarité» formée avec le Contrat civil, en présentant Arush Arushanyan comme candidat à la mairie. Cette coalition y a recueilli environ 93 % des suffrages.

Stepanavan s’est également distinguée par un taux de participation de 68,83 %, le plus élevé des 21 communes concernées par le scrutin. Une participation relativement importante a également été enregistrée à

Yeghegnadzor, avec 62,56 %, et à Tsaghkadzor, avec 61,78 %.

Le taux de participation le plus faible a été observé à Fioletovo, où seuls 25,39 % des électeurs se sont rendus aux urnes.

Le scrutin a par ailleurs été marqué par des signalements d’éventuelles irrégularités électorales. La mission d’observation «Akanates» («Témoin oculaire»), qui s’est rendue dans 407 bureaux de vote, a recensé 217 incidents ou cas de possibles violations électorales dans 137 d’entre eux. Parmi les problèmes relevés figurent des attroupements, des risques d’atteinte au secret du vote ainsi que des cas de vote familial.

La veille des élections, des informations avaient également circulé concernant l’arrestation de candidats de l’opposition et de leurs partisans dans plusieurs communes.

Le Comité anticorruption avait confirmé que plusieurs personnes avaient été arrêtées dans le cadre d’enquêtes portant sur des infractions de corruption électorale, sans toutefois préciser leur identité.

(RFE/RL)

Les azerbaïdjanais ont détruit environ un sixième de la réserve de Shikahogh en Arménie

EREVAN—Les Azerbaïdjanais ont détruit environ un sixième de la réserve de Shikahogh indique le site arménien Hetq.am.

Une ourse, amputée des deux pattes, se roulait par terre et allaitait ses petits. L’animal avait beaucoup maigri. C’était l’un des épisodes les plus marquants observés par le zoologiste Harut Aghatelyan dans la réserve de Shikahogh. On suppose que l’ourse a perdu ses membres suite à l’explosion d’une mine terrestre. Hetq en a parlé.

Pendant une dizaine d’années, le zoologiste Harut Aghatelyan, originaire de Shikahogh, s’est rendu comme à son habitude dans la réserve voisine de son village pour y travailler. Il parcourait des kilomètres à pied, s’enfonçant au cœur de la réserve pour étudier la faune et la flore. Cependant, la nouvelle réalité frontalière a tout bouleversé.

Depuis la guerre de 44 jours en 2020, les Azerbaïdjanais ont progressivement occupé environ 21 km² (2 100 ha) du territoire souverain de la République d’Arménie, dans la partie sud-est de la communauté élargie de Kapan, en direction des villages de Nerkin Hand et Tsav.

La majeure partie de ces 21 km² (2 100 ha) occupés correspond au territoire de la réserve de Shikahogh (propriété de l’État). Si l’on considère que la superficie de la réserve, créée en 1958, est de 120 km² (12 000 hectares), cela signifie que les azerbaïdjanais en occupent environ un sixième. L’ennemi a établi des positions et construit des routes de liaison à l’intérieur et au-delà de la réserve, sur le territoire de la communauté de Kapan. Des terres, des coupes à travers la fo-

Suite à la page F2

Une diplomate américaine haut placée aborde le projet nucléaire arménien à Erevan

EREVAN—Des hauts responsables américains et arméniens ont discuté vendredi 23 octobre des projets annoncés par le gouvernement arménien concernant une nouvelle centrale nucléaire, trois semaines après que Nikol Pachinian eut fait savoir qu’il était prêt à laisser la Russie la construire.

Jusqu’à ce mois-ci, le Premier ministre avait répété à plusieurs reprises que son gouvernement avait pris la décision stratégique de remplacer la centrale nucléaire vieillissante de Metsamor par une installation équipée de petits réacteurs modulaires (SMR), une technologie nouvelle et relativement peu éprouvée proposée par les États-Unis. Lui-même et le vice-président américain JD Vance avaient finalisé un accord américano-arménien sur la coopération en matière d’énergie nucléaire lors de leur rencontre à Erevan en février.

«La technologie américaine va faire son entrée dans ce pays», avait annoncé J.D. Vance à l’issue des discussions.

Deux jours après avoir rencontré le directeur général de la société nucléaire russe Rosatom, Alexei Likhachev, Pachinian a indiqué le 1er octobre qu’il n’était plus intéressé par les SMR et qu’il estimait que l’Arménie avait besoin d’un réacteur bien plus puissant, tel que proposé par les Russes. Il a déclaré à M. Likhachev qu’Erevan déciderait «bientôt» quel pays ou quelle entreprise étrangère devrait mettre en œuvre son ambitieux projet nucléaire.

Le directeur général de Rosatom a évoqué la semaine dernière un «signe indiquant que notre proposition de construire une tranche VVER-1000 d’une puissance de l’ordre du gigawatt dans les délais les plus courts possibles a été accueillie de manière extrêmement positive» à Erevan.

Cette question figurait en bonne place à l’ordre du jour des entretiens entre la sous-secrétaire d’État adjointe américaine Shawna Wilson et le vice-ministre arménien des Infrastructures et de l’Administration territoriale, Narek Apitonian.

Selon un communiqué officiel arménien sur ces entretiens, M. Apitonian a évoqué la nomination, en début de semaine, d’un nouveau directeur par intérim à la tête d’une entreprise publique arménienne chargée de la construction de la nouvelle centrale nucléaire. Il aurait exprimé l’espoir que «cette nomination donne un nouvel élan au processus de construction d’une nouvelle tranche nucléaire, y compris aux travaux menés avec les entreprises américaines concernées».

On ignore si ces entreprises pourraient encore être engagées par le gouvernement arménien pour la construction de la centrale. L’ambassade des États-Unis à Erevan n’a pas immédiatement publié de communiqué concernant la rencontre entre M. Wilson et M. Apitonian.

Le revirement apparent de M. Pachinian sur cette question a été interprété par les observateurs locaux comme une tentative d’apaiser Moscou avant ses entretiens décisifs prévus avec le président russe Vladimir Poutine sur l’avenir des relations russo-arméniennes. Le Premier ministre arménien a de nouveau durci le ton à l’égard du Kremlin jeudi, à la suite de la publication d’un rapport de l’Union économique eurasienne recommandant la suspension de l’Arménie de ce bloc commercial dirigé par la Russie. Une telle évolution entraînerait presque certainement de nouvelles sanctions économiques russes à l’encontre d’Erevan.

(RFE/RL)

«Araratcement» et «Spayka» ont réduit leurs impôts, tandis que le combinat de cuivre et de molybdène de Zanguezour les a augmentés de 65%

EREVAN—Selon les données des neuf premiers mois de l’année en cours, le principal contribuable d’Arménie est la société Mobile Centre, spécialisée dans l’importation et la vente de téléphones, d’appareils électroniques et de leurs accessoires.

L’entreprise, qui appartient à l’homme d’affaires et ancien député Samvel Aleksanyan, a enregistré une croissance spectaculaire à partir de 2022, après le déclenchement de la guerre menée par la Russie contre l’Ukraine, grâce aux réexportations vers la Russie, soumise aux sanctions internationales.

Au cours des neuf premiers mois de cette année, Mobile Centre a versé 64,3 milliards de drams d’impôts au budget de l’État. Par rapport à la même période de l’année dernière, ses versements fiscaux ont augmenté de 22 %.

Le deuxième contribuable du pays est le combinat de cuivre et de molybdène de Zanguezour, avec plus de 60,8 milliards de drams d’impôts versés. Leader du secteur minier arménien, l’entreprise a payé 24,7 milliards de drams supplémentaires par rapport à la même période de l’année précédente, soit une hausse de 64%.

Grand Tobacco occupe la troisième place, avec 46,2 milliards de drams d’impôts versés.

Parmi les dix principaux contribuables figurent également Gazprom Armenia, avec 39,5 milliards de drams,

Ardshinbank, avec 38 milliards, et Ameriabank, avec près de 28 milliards.

Le classement des dix plus grands contribuables comprend trois entreprises spécialisées dans la fabrication, la vente et l’exportation de tabac (Grand Tobacco, International Masis Tabak et Philip Morris Armenia), deux banques ainsi que deux sociétés du secteur des jeux (Soft Construct et Digitain).

La société Réseaux électriques d’Arménie, appartenant au milliardaire Samvel Karapetyan et récemment déclarée d’utilité publique prioritaire, a versé 17,2 milliards de drams au budget de l’État au cours des neuf premiers mois de 2026. Cela représente une augmentation de 47%, soit 5,5 milliards de drams supplémentaires, par rapport à la même période de l’année précédente.

De son côté, la cimenterie d’Ararat, appartenant à Gagik Tsarukyan, dirigeant du parti Arménie prospère, a enregistré une baisse de ses versements fiscaux au cours des neuf premiers mois de l’année. Là aussi, l’État a nommé un administrateur, en la personne d’un ancien assistant de Nikol Pachinian.

Araratcement a versé 4,4 milliards de drams d’impôts sur cette période, soit plus de 400 millions de drams de moins qu’au cours des neuf premiers mois de l’année dernière.

Dans un contexte de restrictions russes sur les exportations de produits agricoles ar-

méniens, entrées en vigueur en mai dernier, la société Spayka continue également de voir ses versements fiscaux diminuer.

Le plus grand groupe agro-industriel d’Arménie, qui organisait l’exportation des produits des agriculteurs et disposait également de ses propres importantes unités de production, a versé 3,679 milliards de drams au budget de l’État au cours des neuf premiers mois de cette année.

Par rapport à la même période de l’année précédente, cela représente une baisse de 13,3 %, soit plus de 500 millions de drams.

Ce recul n’est pas le premier: au cours du premier semestre, les impôts versés par Spayka avaient déjà chuté de 45%.

Les restrictions russes touchent également les exportations de poisson. La société Max Fish, spécialisée dans la production et l’exportation de poissons, a versé 582 millions de drams au budget de l’État au cours des neuf premiers mois de l’année, soit 70 millions de moins que pendant la même période de l’année précédente.

Le producteur d’eaux minérales Jermuk Group est lui aussi confronté à des restrictions sur le marché russe. L’entreprise a néanmoins augmenté ses versements fiscaux de près d’un milliard de drams, en versant plus de 8,6 milliards de drams au budget de l’État durant les neuf premiers mois de cette année.

(RFE/RL)

«Assez !»: les journalistes turcs dénoncent la pression du pouvoir

ISTANBUL — Plusieurs milliers de personnes ont manifesté le 24 octobre à Istanbul et Ankara pour dénoncer la pression constante du pouvoir du président Recep Tayyip Erdogan sur les médias, ont constaté des journalistes de l’AFP.

«Nous ne nous laisserons pas réduire au silence. Ça suffit!», ont scandé les manifestants dont de nombreux journalistes rassemblés sur la rive asiatique d’Istanbul. «Nous ne céderons pas à la pression», ont-ils encore chanté, brandissant des photos de journalistes emprisonnés.

La liberté de la presse est sous pression en Turquie depuis la tentative de coup d’État manqué de 2016, mais les groupes de défense des droits de l’homme dénoncent une aggravation sensible de la situation depuis deux mois, avec l’interpellation de onze journalistes dans cette seule période.

Il y a dix jours, la police turque a pris le contrôle du siège de Halk TV, la principale télévision de l’opposition, dernier avatar d’une campagne du pouvoir en cours contre les milieux médiatiques, politiques et associatifs.

La coupure de faisceau de

Halk TV, confiée à un administrateur, intervenait deux semaines après le blocage du site d’information indépendant T24, l’un des plus importants du pays, accusé de «propagande LGBT». Et un an après la prise de contrôle par le pouvoir de la chaîne d’opposition Tele 1, depuis rentrée dans le rang.

«Cette mobilisation n’a pas seulement pour but de défendre les journalistes. Il s’agit aussi de protéger le respect du droit de la société à accéder à l’information par l’intermédiaire de journalistes et médias indépendants», a déclaré à l’AFP le journaliste chevronné Zafer Arapkirli, chroniqueur au quotidien BirGun, à Istanbul. Selon lui, plus la pression s’intensifie, plus la réaction et la détermination à y résister doivent être fortes.

«Ce que le régime veut, c’est intimider, réduire au silence et effrayer la société», a déclaré celui qui fait lui-même l’objet de poursuites. «Nous devons montrer que nous ne laisserons pas cela arriver. C’est ce que nous avons fait jusqu’à présent. Je crois que nous avançons vers une démonstration de cette détermination à une tout autre échelle».

(AFP)

AZERBAÏDJANAIS ...

suite de la page F1

rêt et des opérations de minage ont été menées.

Même après ce changement de situation militaire et frontalière, Harut Aghatelyan a continué à travailler dans la réserve; il dirigeait le département scientifique et touristique.

Le zoologiste souligne que cette partie de la réserve de Shikahogh, actuellement occupée par l’ennemi et devenue dangereuse pour les hommes et les animaux, qui constituait autrefois la frontière entre l’Arménie et l’Artsakh, était une importante zone de migration

pour les animaux, notamment le léopard de Perse, le bouquetin et l’ours brun, espèces inscrites sur la Liste rouge de la République d’Arménie. Selon lui, c’est dans cette partie de Syunik qu’il a observé le plus grand nombre d’espèces animales au cours de ses recherches.

L’interlocuteur de Hetq indique que la réserve de Shikahogh est riche en biodiversité : 1 100 espèces de plantes vasculaires et 214 espèces de vertébrés, dont plus de 150 espèces d’oiseaux, y ont été recensées.

(Armenews)

Une jolie entourloupe déguisée en paix.

GÉRARD MERDJANIAN

Lors de la rencontre des neuf chefs d’État de la CEI, le Premier ministre arménien a essentiellement insisté sur les bienfaits de la future route Trump (TRIPP) sur toute la région, et au-delà sur la connectivité des pays de la CEI. Il a également rappelé les droits et les devoirs de l’Arménie et de l’Azerbaïdjan, en vue de signer le traité de paix décidé lors du Sommet tripartite de Washington en août 2025.

Quant au président azerbaïdjanais, il a mis l’accent sur les progrès commerciaux au sein de la CEI, y compris ceux avec l’Arménie. Il s’est toutefois gardé de se gargariser sur les ‘méfaits’ de l’occupation arménienne du Karabagh, sujet qu’il ne manque pas d’étaler habituellement devant son auditoire. Ce qui ne l’a pas empêché de citer les activités «culturelles» des villes comme Choucha (Chouchi) ou Latchine, situées comme par hasard au Karabagh, une petite pointe pour son voisin de droite, Nigol Pachinian. Il s’est lui aussi félicité du Sommet de Washington rappelant que lui et le dirigeant arménien avaient proposé le président Donald Trump pour le prix Nobel de la paix.

Une fois admis le sens premier du mot ‘paix’, c’est-à-dire «la guerre est finie, on se met d’accord», le terme a diverses significations suivant les individus et/ou les gouvernements.

Ainsi, Bakou a une définition très personnelle de certains mots. Souvenons-nous déjà le sens qu’il a donné au terme de ‘cessez-le-feu’. Le document tripartite signé le 9 novembre 2020 à Moscou stipulait un arrêt des combats au Karabagh. Qu’en est-il advenu? De décembre 2020 jusqu’à septembre 2023, la soldatesque azérie n’a cessé de harceler les karabaghis, jusqu’à leur exil définitif de leur terre ancestrale.

Et comme cela ne suffisait pas, Ilham Aliev s’en est pris à l’Arménie elle-même en occupant 208 km² du territoire sous des prétextes fallacieux de frontières mal délimitées. Il savait pertinemment que le vaincu de la guerre de 44 jours n’agirait pas.

Toujours selon Bakou, les deux extrémités de la route Trump vont relier «sans entraves» l’Azerbaïdjan oriental à l’Azerbaïdjan occidental, c’est-à-dire le Nakhitchevan. À ne pas confondre avec le Zanguezour oriental, c’est-à-dire l’ex République d’Artsakh, et le Zanguezour occidental, c’est-à-dire le Syunik arménien. L’accaparement du Syunik, bien que jamais affiché, reste encore ancré dans les profondeurs du tandem turco-azéri. Dans l’immédiat, l’important reste la jonction directe avec le Nakhitchevan et donc avec la Turquie. (Une nation, deux pays).

L’Arménie (République démocratique et RSS) avait toujours résisté à cette liaison directe, depuis mai 1918 jusqu’à l’arrivée au pouvoir de

Nigol Pachinian. Maintenant, tout dépend de la vitesse à laquelle Erevan construira la TRIPP. La paix d’Aliev consiste avant tout à se donner du temps pour mettre en œuvre d’autres objectifs en collaboration avec son mentor, la Turquie.

Car la Turquie est loin d’être neutre dans cette affaire. Souvenons-nous qu’au printemps 2025, c’est elle qui a proposé à Washington le déblocage du couloir de transit par l’intermédiaire de l’ambassadeur des États-Unis en Turquie, Tom Barrack. Lequel avait déclaré: «Ils se disputent pour 32 kilomètres de route, mais ce n’est pas une plaisanterie. Cela fait dix ans que cela dure. Aussi, l’Amérique arrive et dit: «D’accord, nous prenons le contrôle. Donnez-nous les 32 kilomètres de route sur la base d’un bail de cent ans, et vous pourrez tous les partager»».

Il faut dire qu’un accord de paix était en discussion entre Nigol Pachinian et Ilham Aliev, et qu’il existait deux points de blocage: la dissolution du groupe de Minsk de l’OSCE et la modification de la constitution arménienne pour supprimer le mot ‘Karabagh’ du préambule. Le premier a été réalisé le 1er septembre 2025, le second est en cours de validation par le parlement arménien. Il n’est pas sûr qu’elle soit soumise à un référendum — On ne sait jamais si le peuple arménien, pour une raison ou une autre, refusait de l’accepter.

En attendant, la Turquie maintient toujours sa frontière avec l’Arménie fermée. En signe de bonne volonté, elle a toutefois allégé le blocus en permettant le commerce avec Erevan, le survol de son espace aérien, et la préparation de son réseau ferré à de futures liaisons avec l’Arménie.

Les États-Unis, quant à eux, sont intervenus vu que Tom Barrack et Donald Trump sont des amis de longue date dans l’immobilier et affairistes tous deux. Créer un passage est ouest permet de faire des affaires, surtout si on a la main mise sur le couloir en question. C’est chose faite avec la TRIPP, puisque c’est une société américaine qui détiendra 74% des parts pendant 49 ans et 50,5% pour les 50 années suivantes. On atteint ainsi les cent ans préconisés par Tom Barrack.

En lien avec l’accord-cadre sur la voie Trump et ayant en face de lui un piètre négociateur, en mai dernier, le gouvernement américain en a profité pour signer un mémorandum cadre et des accords stratégiques portant sur l’exploration, l’extraction et le traitement des minerais critiques et des terres rares.

Quant à troisième façon de comprendre la paix, c’est celle que préconise le Premier ministre arménien: un certain nombre de préalables en vue d’aboutir à une compréhension mutuelle et à la démarche qui s’en suit.

(chroniques-diplomatiques)

Hovsep Dadaghlian

Avocat • Lawyer

H | D

hovsepd.avocat@outlook.com

T: 514-839-3861

F: 438-818-7623

4498 Desserte Sud Autoroute 440 Ouest

Laval, Québec, H7T 2P7

BOULANGERIE

PÂTISSERIE

Ouvert chaque jour

1455 Blvd. Saint-Martin

Laval, Québec, H7S 1N1

+1 (450) 667-0055

Kevin Asadourian

General Manager

Directeur général

Kevin@gabriel.ca

AUTOMOBILE

GABRIEL

EST

7177 Boulevard Henri-Bourassa E, Montreal, QC H1E 7L8

T. : 514 218-7777

www.automobilegabrielest.com

Automobile Gabriel Est

KRIKOR MAROUNIAN RLU

Independent Financial Security Broker

Life Insurance • Disability & Critical Illness Insurance

Group Insurance • RRSP/TFSA/RESP

Travel/Visitor Medical Insurance

11820 General Giraud

Montreal, QC H4J 2H6

krikormar@gmail.com

Res: (514) 332-7021

Fax: (514) 731-7499

Cell: (514) 927-2666

Pâtisserie

Samadi

et fils

Tél.: 514.315.9572

5995, boul. Gouin Ouest, #102

Montréal, QC. H4J 2P8

www.patisseriesamadi.ca / zakaria@patisseriesamadi.ca

Tél.: 514.507.9573

595, boul. de la Côte-Vertu

St-Laurent, QC. H4L 1X8

VIZUALIS

optométriste

DR SHANT DONABEDIAN

Centre d'Achat Fairview • Fairview Mall

Pointe Claire

514 695 2555 • VIZUALIS.CA

Stéphane BOYER

Maire de Laval

Seta TOPOUZIAN

Conseillère municipale de Renaud

514 862-1402 | s.topouzian@laval.ca

Pâtisserie

MAHROUSÉ

FONDÉE EN 1970

9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2

Tél: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

LEVON BENOHANIAN ET

HAGOP KACHICHIAN

PHARMACIENS-PROPRIÉTAIRES

3915, boul. Samson, Laval, Québec, H7W 2G1

T 450 688-4111 F 450 681-5525

Lundi au vendredi : 8 h 30 à 20 h • Samedi et dimanche : 9 h à 17 h

Infirmière (jeudi) : 8 h 30 à 15 h • LIVRAISON GRATUITE

proximlaval@gmail.com

affiliés à Proxim

Մուսալեոցիներու առաջին սփիւռքի պատկերապատում-վկայարանը՝
Փրոֆ. Շամմասեանի աշխատասիրութեամբ

Կիրիկիահայոց պատմութեան անբաժանելի մաս կազմող Մուսա լեւան ուսումնասիրութեանց տոմարներուն մէջ իրենց անունները արձանագրած են պատմաբաններ, ակադեմականներ, վկայահաւաքներ, բանահաւաքներ, ազգագրատէսներ, որոնց շարքին Վեր-ժինէ Սվազլեան, Գրիգոր Գոգալեան, Յակոբ Չոլաքեան, Եայիր Օրոն, Աշոտ Ներսիսեան, Սոնա Հէյթլեան եւ ուրիշներ: Նոյնպէս արձանագրուած են վկայաբա-րութեամբ զգրվողներու պատմութիւնները՝ Սերոբ Շե-րապէթեանի, Վերապատուելի Անդրէասեանի, Թովմաս Հապէշեանի եւ այլոց գրիչներով:

Վերոնշյալ փաղանգին կողքին, պէտք է ինքնահաստատ յիշատակել ամերիկահայ պատմաբան, հայագետ եւ ծագումով մուսալեռցի փրոֆ. Վահրամ Շամմասեանը, որ երկար տարիներէ ի վեր կը ղեկավարէ Գալիֆորնիոյ նահանգային համալսարանի Նորթրիճի մասնաճիւղի (CSUN) հայագիտական ծրագիրը: Ակադեմական բնագաւառէն ներս, տարիներու ընթացքին, ան իր խոր ներգրոււմը բերած է Մուսալեռան ազգագրական պատմութեան բացայայտման մէջ, ներկայացուցած է մուսալեռցիներուն համայնքային կառուցուածքը, կենցաղը, աւանդութիւններն ու պատումները, յատկապէս՝ «Մուսալեռան հայերը. անյայտութենէ մինչ ցեղասպանութիւն» (The Armenians of Musa Dagh: From Obscurity to Genocide), «Մուսալեռան հայերը. ընկերային-տնտեսական եւ մշակութային պատմութիւն 1919-1939» (The Musa Dagh Armenians: A Socioeconomic and Cultural History 1919-1939) կոթողային գործերով:

Անցնող Սեպտեմբերին, Երևանի մէջ հրատա-
րակուեցաւ փրոֆ. Վահրամ Շամմասեանի պատկե-
րագիրքը՝ Armenian Immigrants from Musa Dagh in
the United States: A Photographic Collective Biograp-
hy («Մուսա Լեւոն Հայ Գաղթականներ Միացեալ
Նահանգներու Մէջ. Լուսանկարչական Հաւաքական
Կենսագրութիւն Մը») խորագրով:

Տասնամեակներու ընթացքին Մուսա լեռան հերոսամարտին եւ գաղթականներուն վերաբերող փաստաթուղթերու եւ հին լուսանկարներու վրայ ձեւակերպուած այս ալպոմին էջերը կը բացուին եւ կը շարահիւսեն պատմութիւնը՝ ծննդավայր բնօրրանէն դուրս՝ արտաբնօրրանի մէջ ապրող համայնքին։ Իրաւամբ՝ այս հրատարակութիւնը, լուսանկարչական արխիւային ալպոմ է եւ կը ներկայացնէ պատմական լուսանկարչական շարակարգութիւնը մուսալեռցիներու առաջին Սփիւռքին՝ Միացեալ Նահանգներ ներգաղթած հայրենակիցներու սփիւռքին։

Փրոֆ. Շամմասեան այս ուսումնասիրութիւնը իրագործելու համար երկար տարիներ տրամադրած է մոռացումէ փրկելու եւ հաւաքագրելու Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ ներգաղթած մուսալեոցիներու լուսանկարները, ընտանեկան տոհմածառերը, վկայութիւնները: Իրողութեան մէջ, յետ հերոսամարտի կազմաւորուած մուսալեոցիներու առաջին արեւմտեան գաղթօճախը հանդիսացած է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները: Արեւմտեան գաղթօճախը կը շեշտենք, որովհետեւ Փորթ Սալիտի գաղթականային ետգրոյացած են նաեւ մուսալեոցիներու փոքրաթիւ համայնքներ Միջին Արեւելքի, յատկապէս՝ եգիպտոսի եւ Երուսաղէմի մէջ, իսկ աւելի ուշ՝ մուսալեոցիներու երկրորդ բնօրրանը դարձած է Լիբանանի Այնճար քնակավայրը:

200 չլքերու ծաւալով՝ ալպոմը բաժնուած է ենթաբաժանումներու՝ Առաջին ներգաղթողներ, ընտանիքներ, գինուորսագրեալներ, գորգագործութիւն, ասեղնագործութիւն, հերոսամարտի սոնակատարութիւններ, եւայլն:

Հեղինակի հաստատումով, դէպի Ամերիկեան ցամաքամաս մուսալեռցիներու առաջին ներհոսքը կը սկսի Կիլիկիոյ Հայկական կոտորածներու յաջորդող ժամանակահատումին՝ յատկապէս 1909-1913 թուականներուն։ Մուսալեռցիներու ԱՄՆ ներգաղթի յաջորդ հանգրուանը կը սկսի 1915 թուականի Փորթ Սայիտ հաստատուելէ եւ 1919 թուականին Մուսա լեռ հայրենադարձութենէն ետք։ Այս հանգրուանի ներգաղթողները գլխաւորաբար իջեւան կ'ընտրեն Միացեալ Նահանգներու Ատլանտեան ափը, հաստատուելով Մասաչուսէց, Գոնեթիքէթ, Նիւ Եորք, Փենսիլվանիա եւ ալլուր։ Տասնամեակներէ ետք, Միջին Արեւելքի քաղաքական տագնապներէն եւ յատկապէս Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմէն ետք, ինչպէս նաեւ իտրհրդային Միութեան փլուզումէն ետք, ԱՄՆ ներգաղթող մուսալեռցիները կը հաստատուին իադաղականի ափ, յատկապէս Գալիֆորնիոյ Լոս Անճելոս, Սան Ֆրանսիսքո եւ Ֆրեզնո քաղաքներուն մէջ։

«Անհատներ» ենթաբաժինը կ'ընդգրկի Միացյալ Նահանգներ հաստատուած առաջին մուսալեուցիները, յատկապէս Մուսա Լերան Պիթիաս գիւղի Ֆիլեան Սեքլեմեան, Շերպէթճեան, Ռէնճիլեան, Գլճեան եւ այլ գերդաստաններէ ԱՄՆ հաստատուած ներգաղթողներու նախակարապետները: Ներգաղթողներու առաջին փաղանգի ներկայացուցիչներէն շատեր կը դառնան համայնքային ղեկավարներ, ուսուցչորդներ. Յարութիւն Ֆիլեան Ֆրեզնոյի մէջ կը հիմնէ առաջին հայ

աւետարանական երիցական եկեղեցին, իսկ Աբրահամ Սեքլեմեան այլ մտաւորականներու հետ հիմնէ «Ասպարէզ» թերթը:

Յաջորդող ենթաժաբերներու լուսանկարները կը ներկայացնեն Միացեալ Նահանգներու մէջ մուսալեոցիներու ներգրաւումը ամերիկեան համայնքային կեանքին մէջ: «Ձինուորներ Միացեալ Նահանգներու բանակին մէջ» ենթաբաժնի վաւերագրական նկարները կը փաստեն, որ Առաջին եւ երկրորդ Աշխարհամարտերու ընթացքին, չարք մը մուսալեոցիներ համալրած են Միացեալ Նահանգներու բանակային շարքերը: Hartford Courant թերթը կը վկայակոչէ Բ. Աշխարհամարտի ընթացքին խաղաղական կողմիներուն մէջ տեղակայուած ԱՄՆ բանակի Նախնային ստորաբաժանումներու գինուոր՝ Արամ Ատաճեանի սիրաբորժութիւնները: Յաջորդ էջերուն մէջ կը գտնենք Բ. Աշխարհամարտի ընթացքին ԱՄՆ բանակի գինուորական համագգեստով բուժքոյր Շուշանիկ Ֆիլեանը:

Պատկերազրբի ծանօթագրություններն ու աղբյւրները կու գան հաստատելու, որ հեղինակը օգտագործած է վիթխարի արխիւ, փաստաթուղթեր, վաւերազրբեր, նամակագրություններ: Որպէս արխիւային աղբյւր օգտագործուած են Միացեալ Նահանգներու, Ֆրանսայի եւ Մեծն Բրիտանիոյ պետական արխիւները, կրթական հաստատութիւններու արխիւներ, հարցազրոյցներ, սփիւռքահայ մամուլի շտեմարան, յուշագրություններ եւ Մոսաւ Լեւոն մասին յօդուածներ:

Այս պատկերազրկը կու գայ հարստացնելու Մոսկա Լեբան ժողովուրդի պատմութեան այն դարաշրջանը, երբ հերոսամարտէն ետք, պատմաքաղաքական իրադարձութիւններու յարափոփոխ ընթացքը իր խոր ազդեցութիւնը ունեցաւ մուսա լեոցիներու ժողովրդագրական պատկերն ու ճակատագիրը ալլաշրջիւ։

Գիտական իր գործունեությունն զգալի մասը Մուսա լեռան եւ Այնճարի պատմությունն նուիրած հիրոֆ. Շամմասեանը այս պատկերագիրքով կը ներկայացնէ մուսալեռցիներու դէպի արեւմտեան կիսագունդ գաղթաշարժը, եւ տարիներու քրտնաթոր իր աշխատանքին շնորհիւ Մուսա լեռան պատմագրութիւնն ու ազգագրութիւնը կը հարստնայ նոր վկայագրական հրատարակութեամբ մը՝ Armenian Immigrants from Musa Dagh in the United States: A Photographic Collective Biography.

ՎԱՀԱԳՆ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ՀՄԸՄ... Սկիզբը կարդալ էջ 5

յառաջընթացին՝ իրենց մասնակցած մրցումներուն եւ մարտահրաւէրներուն ընթացքին: Այս արդիւնքները կը պատկանին մարզիկներուն, մարզիչներուն, ծնողներուն, կամաւորներուն եւ խորհուրդի անդամներուն հաւաքական ու հետեւողական աշխատանքին:

Հարկ է նշել, թէ այս տարրուան կողովազնդակի տարեշրջանի սկիզբէն առաջ՝ սեպտեմբեր 2026-ին կազմակերպուեցան ընտրական փորձեր՝ կողովազնդակի խումբերու կազմաւորման համար:

*Մարզական պատկերը կը ներկայա-
նայ հետեւեալ ձևով.*

- Կողովազնդակ (Basketball): 242 մարզիկներով եւ 8 խումբերով մասնաճիւղը կը մասնակցի Քեպէգի կողովազնդակի լիգ-ին (Quebec Basketball League): Տաբեշեջանը կը շարունակուի մինչեւ մայիս ամիսը:

- Ոտնադնդակ (Soccer): 147 անդամ:

**Ամառնային տարեշրջանի արձանագրու-
թիւնները արդէն իսկ սկսած են:**

- Վերադարձ: 26 անդամներ:

Մարզական բաժանմունքի
նուրի աշխոյժ ընթացքի մե-

**ԱՐԴԻԿԱՆԱԳՐՈՒՄ ԵՆ ՀԱՅԵԱԳՔ ՂԵԱԿԻ
2027**

Վարչական արդիականացման աշխատանքներուն մէջ նոր կայքէջի ծրագիրը տակաւին ընթացքի մէջ է, աշխատանքը կը շարունակուի աստիճանական ու կայուն յառաջընթացով՝ մասնաճիւղի լուրերն ու ծրագիրները բոլորին աւելի մատչելի դարձնելու նպատակով: Sport-plus-ի միջոցաւ կը շարունակուին նաեւ ծնողներու հետ հաղորդակցութեան բարելաւումը, իսկ արժանաւոր անդամներուն յատուկ կըթաթոշակներ յատկացնելու ծրագիրը կը մնայ ընթացիկ թղթածրար:

Աշխատանքը կը շարունակուի նաեւ յառաջիկայ ամիսներու նոր հորիզոններուն, ծրագիրներուն եւ նպատակներուն ուղղութեամբ: Անոնց շարքին են

2027-ի Գանատայի Շրջանային խաղերը, որոնց հիւրընկալութեան կը պատրաստուի Մոնթրէալը, ինչպէս նաեւ մասնաճիւղի 70-ամեակը, որուն տօնակատարութիւններու շարքը նախատեսուած է սկսիլ յառաջիկայ ամիսներուն: Այս ծրագիրները տակաւին պատրաստութեան հանգրուանին են եւ պիտի զարգանան անդամներու, կամաւորներու ու պատասխանատուներու համատեղ աշխատանքով:

Այս իրադարձումները առանձին յաջողութիւններու ցուցադրութիւն չեն, այլ մեր երիտասարդներուն հանդէպ ստանձնուած պատասխանատուութեան շարունակութիւնը: Վարչութիւնը, խորհուրդները, կամաւորները եւ անդամները կը շարունակեն քայլ առ քայլ ստեղծել միջավայր մը, ուր երիտասարդները կրնան զարգանալ, ծառայել եւ ամրապնդել իրենց կապը մեր լեզուին, պատմութեան ու ինքնութեան հետ:

Կատարուած աշխատանքը հաւաքական ճիգի արդիւնք է, իսկ յառաջի-

 H O R I Z O N Hebdomadaire arménien Armenian Weekly Publié par / Published by Les Publications Arméniennes (1991) 3401, Olivar-Asselin Montréal, Québec Canada H4J 1L5	Abonnement annuel / Yearly subscription Canada 2e classe - 2nd class: \$80 plus applicable taxes 1re classe - 1st class: \$95 États-Unis / USA 1re classe - 1st class: \$95 US Ailleurs / Elsewhere 1re classe - 1st class: \$125 US	Administration / Publicité Sylva Eghramdian-Bachekjian (General Manager) Tél.: (514) 332-3757 E-Mail: sylva@horizonweekly.ca Courrier de deuxième classe /No. 40065294 / Second class mail Dépôt légal: bibliothèques nationales du Québec et du Canada - ISSN 0708580X
--	---	--

Financé par le
gouvernement
du Canada

Funded by the
Government
of Canada

Canada

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Թագուր Թոնինյաթեան 50
Տ. և Տիկ. Արգար Թափազեան 200
Գաբրիէլ. Գալարա Թափանեան 100
Նեկտար Տէր Ղազարեան 300
Sopp. Ժան. Մարի-Թէրէզ Առաքել-եան 150
Կապրիէլ Ֆաթալլաֆ. Գաբին Առաքելեան 100
Տ. և Տիկ. Նազար Սարիպոյաճեան 40
Տ. և Տիկ. Ծորճ Աքելեան 100
Արա. Շողիկ Գալապպաեան, ընոք. 100
Ռազմիկ Նազարեան, ընոք. 100
Արսլաճեան ընտանիք 200
Bruno, Lytta Gagn 50
Կրէթա Մաքսուտեան, գւկք. Մալք. Քրիս 50
Արթուն, Սիլվիա Թոնմանցեան 50
Կրէկորա, Ալտա Առաքելեան 150
ՍՕՍԻ ՌԻՍԱՅԵԱՆԻ մահուան Րուպի Պարոնեան 200
Տ. և Տիկ. Ժողէֆ Գոգանեան 50
Յակոբ. Ծովիկ Կուտեան 50
Ռազմիկ. Վանդա Կուտեան 100
Պաղտասար, Անի Աւետիքեան 50
Աճօթ, Սիլվա Խաչատուրեան 50
Տ.Տ. Կարպիս Թոգնանճեան 50
Հովիւսիսէ Տիշէշքէճեան 50
Սիլվա Մաթոսեան 50
Գուլուգեան ընտանիք 100
Ծեօնմէլեան ընտանիք 20
Գրիգոր, Նովա Թիլթիւնճեան60
Րաֆֆի, Սանդրա Գոգանեան 50
Ծանթ Ասատուրեան 50
Գեղորգ Գասապեան 100
ՀԵՐՄԻՆԷ ՍԻՄԻԹԵԱՆ ՇԱՀԻՆ-ԵԱՆԻ մահուան
Պետրոս, Լիսի Ծանիճեան 500
Սազօ, Գարմէն Ծանիճեան, գւկք.՝ Զօհրապ, Սարին 500
Սիմոն, Արշօ Սիմիթեան 500
Վարոնիք Մնակեան 100
Թագումի Մանկիեան 50
Սալբի Մարգարեան 100
Մեթր Հրանդ Նահապետեան, Թաւար Շապեան 100
Լեոն, Ֆիլրդ Պեկնեան 50
Ժիրալդ, Սիպիլ Տէր Մարտիրոս 25
Ժիրալդ, Հուրի Ջաքարեան 200
Տիրուկ Մանճիկեան 100
Սալբի Ջատուկեան, գւկ.՝ Միհրան, Րաֆֆի150
Նորա Ապանճեան, դուստր՝ Արտա և գւկք. 50
Բաբգէն, Արմինէ Կարապետեան 100
Զարեմ, Սեդա Գանճարճեան 200
Տ. և Տիկ. Մուրատ Արմաթուր 100
Տ. և Տիկ. Վանէ Թէգիրեան 50
Գեղորգ, Անի Թաշճեան 50
Սեզա Գրիգորեան 40
Վիգէն, Անի Սարգիսեան 50
Արմեն, Քրիսթին Ալէմեան 50
Անժէլ Պաւտլեան 100
Գրիգոր, Անի Ջատուկեան 100
Գալիսիան՝ Պոտրումեան 50
Հէլէն, Թալին Կիրիւնեան 40
Տ. և Տիկ. Նազարեթ Մոմճեան 100
Տ. և Տիկ. Արա Պարթէրեան 60
Մարի Չաքմաքճեան 200
Րոմէ Չաքմաքճեան 100
Արա, Էլմա Ջաղաքսլաճեան. 100
Վանէ Մարումեան 25
Սիմա Մարումեան 25
Հէրմա, Ժամին Գուլեան 50
Ռիթա Օհանեան 40
Յակոբ, Սալբի Լախոյեան 50
Ռօզին Սիմիթեան, դստերք՝ Դալին, Ռուպիկա 300ամ
Մալքըլ, Քրիսթին Թոպի 100
ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ ՊԱՅԾՄԱՌՈՒԹԵԱՆ Ծաթ՝ Պողէճեան 100
Վարոժեան, Անի Սերոբեան 50
Ուխտի մը աթիւ
Մի Ոմն 100
ԱԼԵՔՍԱՆՏՐ ԿԻԻԶԷԼԵԱՆԻ Ա. տարելիցին
Էլիանա Սալէտ, դստերք՝ Տոլորէս, Ալեքսանդրա
ՄԱՆՈՒԿ ՅԱԿՈՒԲ ՀԱԱԱԺԵԱՆԻ 40-իւ, ՀԱԱԱԺԵԱՆ, ՏԱՌԱԳԺԵԱՆ ԳՈԺԱԳԵԱՆ, ՏԱՌԱԳԺԵԱՆ գեղըրատուաց ճնշեցեղոց
Ասպետ, Սիւզի Գոժազեան, գւկք.՝ Լէօն և Արման 50
Ռառիշ Բէլէշեան 20
Վանէ, Անդուանէթ Երէցեան 50
Լեոն, Աստղիկ Խաչէցեան 50
ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ԹՐԳԱԹԼԵԱՆԻ 40-իւ (մահացած Պէլլոթթ)
Հիլտա Թոգաթեան 150
Ալիս Եսայեան 100
Սեդա Թոգաթեան 100
Ռիշըրտ, Գարոնիկ Թոգաթեան 100
Րաֆֆի, Լիսա Սիվապեան, ընոք. 100
Սալբի Թոգաթեան, ընոք. 50
Սազօ, Վրէժ, Մալքեան Թոգաթեան 50
Թագումի Հովուրեան, գւկք. 250
Րաֆֆի, Հուրի Անտոնեան 200
Սարգիս, Անի Գեղորգ, գւկ.՝ Թէօ Արէշ 50
Տիգրան, Սարին Թորոսեան, գւկք. 50
Սազօ, Վրէժ, Մալքեան Թոգաթեան 50
Թագումի Հովուրեան, գւկք. 250
Րաֆֆի, Հուրի Անտոնեան 200
Սարգիս, Անի Գեղորգ, գւկ.՝ Թէօ Արէշ 50
Տիգրան, Սարին Թորոսեան, գւկք. 50
ԿԱՐԱՊԵՏ (ԿԱՐՕ) ՄԱՐՏԻՐՈՍ-ԵԱՆԻ 40-իւ
Ազատունի Պապիկեան, գւկք.՝ Գօ-

գօ, Ծանթ 100
Գեղորգ, Մարալ Քէօւէեան, գւկք. 100
Բրշ. Վանէ Սրկ. Մարտիրոսեան 50
Տ. և Տիկ. Մասիս Ջաքարեան 100
Յարութ Պապիկեան 20
Ալիս Կիլէսերեան 25
Զարեմ, Անի Գարակէօգեան 25
Տ. և Տիկ. Սարգիս Չոքաքեան 30
Ազնի Տէր Մովսէսեան 20
Թորոս, Անի Պապիկեան 50
Արաքսի Նուարբեան 20
Յակոբ, Սոնիկ Տէր Մովսէսեան 20
Ստեփան, Վարդեմի Մուլեան 20
Տ. և Բժ. Մանուէլ Քէօւէեան 100
Բժ. և Տիկ. Ռուբէն Պետրոսեան 50
Բժ. և Տիկ. Լեոն Ժիմի, ընոք. 50
Յովիկ, Սիլվա Թաշճեան, Արտեմիս Թաշճեան 20
Սեւակ, Լեմա Ժուգազելեան 40
ԱՐԱ. ՓԱԱՆՏԵԱՆԻ 5-րդ տարեւիցին
Լուսին Փալանճեան, դստերք.՝ Լոռի և Նանոբ 50
Ալտա Փալանճեան 20
Կարպիս, Մարի Փալանճեան 50
Տ. և Տիկ. Գեղորգ Ֆրաթըրճեան 20
Ժիրալդ, Նուշիկ Մուրառեան 20
ՄԱՐԻ ԳԱՆԹԱՐԺԵԱՆ ՄԿՐՏԻՉ-ԵԱՆԻ 40-իւ
Անահիտ Մկրտիչեան 100
Ժէք Սահակեան, Սիւզլն Մկրտիչեան 100
Ռաֆֆի, Սելին Սահակեան 50
Յամովի Ծառախցեան 50
ՄԵԼԻՆԷ ԽՏՐԼԱՐԵԱՆ ՀԻՆՏՈՅ-ԵԱՆԻ 40-իւ
Յարութ Խորլարեան, ընոք. 50
Տ.Տ. Րաֆֆի Խորլարեան, գւկք. 50
Տ. և Տիկ. Էտի Խորլարեան 20
Մալք. Ռոզ Պորթէլլօ Խորլարեան 20
Ծորճ Խորլարեան 20
Միմա, Սօսի Քիլրթիքեան 20
Ներսէս, Մարիկա Գալանճեան 50
Տ. և Տիկ. Գեղորգ Ֆրաթըրճեան 20
Գօգօ, Ալին Թօյմաօղուլեան 20
Ծորճ, Կրէթա Թօյմաօղուլեան 20
ՄԱՐԻԱ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ 6-րդ, ԳԷՌՐԳ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ 39-րդ, ՅԱԿՈՒԲ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆԻ 26-րդ, ՄԱՐԻ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆԻ 28-րդ տարեւիցեղում
Նիկոլ, Սօսի Դանիէլեան 40
ՌԱԶՄԻԿ, ՅԱՍՄԻԿ ԹՐՈՒԿԵԱՆ-ներու ճոզոց
Տ. և Տիկ. Սարօ Թորիկեան, գւկք. 200
ՄԱՐԻ ԱՐՃԱԿՈՒՆԻԻ 45-րդ տարեւիցին,
ԿԻԻԷԼԷՐԵՐԵԱՆ, ՄԱԼԽԱՍԵԱՆ, ՏՕՐԱՄԱԺԵԱՆ գեղըրատուանց ճնշեցեղոց
Անի Մախառեան, Արթօ, Ծուլի Տորամճեան, գւկք.՝ Էմիլի, Մաթու 50
ՄԵՆՐՈՊ ԱՊՈՅԵԱՆԻ ճոզոյն
Մարիս Ասլոյեան, ընոք. 50
ՎԱՐԴՈՒՀԻ ԳԷՌՐԳ ԹԱՇԺԵԱՆԻ 40-իւ
Շանիշ, Նէնսի Թաշճեան 100
Ժան, Արմինէ Արիկեան 50
Հրալդ, Մալտա Խահակ 50
Տ. և Տիկ. Գօգօ Մորառեան 100
Վաչէ, Մարիս Հալապեան 50
Esther Caouette 80
Սեքժ, Ալին Պալեան, գւկ.՝ Խաչիկ 100
ՆԻԿՈԼ ԱՐԱՂՀԱՄԵԱՆԻ 7-օրէքին
Վանէ, Սօսի Պէրպէրեան, գւկք. 50
Միկեր, Լաուրա Պէրպէրեան, դստերք 30
Յարութիւն, Մարալ Պէրպէրեան, գւկ.՝ Սարհատ 50
Վարդան Պէրպէրեան 20
Վարդունի Պետրոսեան 30
Մարտիկ, Թամար Պետրոսեան, գւկք. 30
Վազգէն, Նալլիի Մուրատեան, գւկք. 50
Աւետիս, Դալար Կիլեան 50
Դոքտ. և Տիկ. Միմա, Շողիկ Արամեան 50
Արմիտա Մէլասկեան 40
ՍԱԹԵՆԻԿ ԺԻՂՈՋԵԱՆ ՊԵՏՐՈՍ-ԵԱՆԻ 40-իւ
Վարդունի Պետրոսեան 20
Մարտիկ, Թամար Պետրոսեան, գւկք. 20
Վանէ, Սօսի Պէրպէրեան, գւկք. 50
Վազգէն, Նալլիի Մուրատեան, գւկք. 50
Աւետիս, Դալար Կիլեան, գւկք. 50
Անահիտ Աֆաբեան 20
Գոհարիկ Պաթմանճեան 20
ԿԱՐԻՆԷ ՓԱՆՈՍԵԱՆ ՏԷՐ ՄԻՍԵԱՆԻ 4-րդ տարելիցին
Յովիկ, Սիլվա Թաշճեան Տէր Միսեան, գւկք. 20
ԼՈՒՍԻՆ ԱՏՈՒՐԵԱՆ 2ՈՒԼԵԱՆԻ 10-րդ տարելիցին
Տ. և Տիկ. Րաֆֆի Չուլեան 25
ԾՆՈՐՀԻԿ ԼԱՏՈՅԵԱՆԻ ճոզոյն
Յարութ, Մարալ Լաոդեան 50
Տ. և Տիկ. Վանէ Ջալալ, գւկք. 20
Տ. Յակոբ Եկեղեցոյ՝Դոս և Աննա Փիլիկեան»
ԾԱԲԱԺՕՐԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
Գրիգոր Մարումեան 250

Մուրբ Գեղորգ Հալց. Առաքելական Եկեղեցի 200
«ԱՐԱՐԱՏ» ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԺԱՄ-ԲԱՐԻՆ
«Վաղդան և Լիզ Թորոսեան» հիմնադրամ 3000

Ս. ԳԷՌՐԳ ԵԿԵՂԵԻՈՅ, ԼԱԻԱԼ, Նճշեցեալ՝ ՎԱՐԴԻՎԱՌ ՄԱՆՈՒԿ-ԵԱՆԻի մահուան 40-ին աթիւ: Տիկ. Սիրանոշ Մանուկեան, Տ.Տ. Փանոս, Գարօյիմ Մանուկեան և գւկնք., Տ.Տ. Վաչէ, Մարիա Մանուկեան և գւկնք., Քոյր Ազատունի Մանուկեան, Պետղեան ընոք. 300
Տ.Տ. Ծանէ, Ռոզալիմ Չարեան 50
Տիար Աշոտ Աքզարեան 30
Տ.Տ. Սարգիս, Մարօ Չոգազելեան 30
Տ.Տ. Պետրոս Չոգազեան 40
Տ.Տ. Պետրոս, Նելլի Մանուկեան 100
Տ.Տ. Դասիթ, Յամովի Ժինպաշեան 40
Տիկ. Մաթրունի Ժինպաշեան 40
Տ.Տ. Ռաֆֆի, Մարալ Ժինպաշեան 30
Տ.Տ. Յարութիւն, Սեդա Պոյաճեան 30
Տ.Տ. Խաչիկ, Կրէս Ժինպաշեան 30
Տ.Տ. Գրիգոր Գրիգորեան և գւկնք. 50
Տ.Տ. Փօլ Պօղոսեան 30
Տ.Տ. Վիգէն Գրիգորեան 50
Տ.Տ. Միքայէլ Չոգազեան 100
Տ.Տ. Էլիշա Պօղոսեան 50
Տ.Տ. Մանօ, Ազօ Մարաշեան 50
Տ.Տ. Արամ Մանուկեան 50
Տ.Տ. Վրէժ Քէշօշիկեան 50
Տ.Տ. Վիգէն, Եփրոմի Կիլեան 30
Տ.Տ. Փիթըր, Գոհար Գարակէօգեան ընոք. 50
Տ.Տ. Կարի Միմաեան 20
Տ.Տ. Ջաւէն Չոգազեան 50
Տ.Տ. Յովիկ Քէշօշիկեան 25
Տ.Տ. Յովհաննէս Գալթանճեան 20
Տ.Տ. Սեւակ, Մարալ Ալանեան 50
Նճշեցեալ՝ ՍԱՀԱԿ, ԿԻԻԷԼԷՆԻԱ, ՅՈՎՀԻՄԷՆԷՍ, ՎԱՐՈՒԺ, ԹՐՈՐՈՍ, ԱԼԻՍ և ՄԱՐԻ ԺՈՒԼԱՔԵԱՆներու յիշատակին: Տիկ. Գոհար Ժուլաքեան և գւկնք., Տ.Տ. Հրալդ, Սօսի Ժուլաքեան և գւկնք., Տ.Տ. Փանոս Ժուլաքեան և գւկնք., Տիար Յովսէլի Ժուլաքեան 50
Տիկ. Ռոզալիմ Ժուլաքեան և գւկնք. 20
Նճշեցեալ՝ ԵՂԻԱ ՎԱՆԵԱՆԻ յիշատակին: Վանեան և Գրլնճեան ընտանիքներ 20
Նճշեցեալ՝ ԵՐԱՆՈՒՀԻ ՊՈՅԱՄԵԱՆ, Նի մահուան 2-րդ տարելիցին աթիւ և համայն ՊՈՅԱՄԵԱՆ և ՎԱՆԵԱՆ ընտանիքներու ճնշեցեալներու յիշատակին: Տ.Տ. Յարութ, Սիւզի Պոյամեան և գւկնք. 50
Նճշեցեալ՝ ԶԷՓԻԻՌ ԱՐԱՂՀԱՄԵԱՆ-ՄԸՂԶԻԿԵԱՆԻ մահուան 3-րդ տարելիցին աթիւ: Տիար Միհրան Մըրգիկեան, Տիար Արա Մըրգիկեան, Տիար Մասիս Մըրգիկեան, Օրդ. Անիս Մըրգիկեան 350
Նճշեցեալ՝ ԱՐՓԻ ՀԷՔԻՄԵԱՆ-ԲՐՈՒՏԵԱՆԻ մահուան 5-րդ տարեւիցին աթիւ: Տ.Տ. Մանուէլ, Քրիսթին Աֆաբեան, Ծանթ և Լորի 100
Տ.Տ. Գաբրիէլ, Սեդա Ղազարեան և գւկնք. 50
Տիկ. Անի Հէքիմեան և գւկնք. 25
Տ.Տ. Յակոբ Գաղապեան 25
Նճշեցեալ՝ ԿԱԼԻԱ, ԱՌԱՔԵԼԵԱՆԻ մահուան աթիւ, մահացած Հալալ: Տ.Տ. Յովսէփ, Սիլվա Մաթոսեան 100
Տիկ. Լուսի Մաթոսեան 50
Տիկ. Նորա Մաթոսեան 50
Նճշեցեալ՝ ՍԱԳՕ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆԻ, ԼԵՒՐԻ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆԻ և համայն ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ ընտանիքի ճնշեցեալներու յիշատակին: Տ.Տ. Վրէժ Պապղեան 40
Բարեպաշտունի մը եկեղեցոյ պաշտաւորեան 50
Նճշեցեալ՝ ՆԵՐՍԷՍ և ՍԻՐԱՐԺԻ ՆԱՍՈՅԵԱՆ
ՄԵԼՔԻՆԵԱՆներու յիշատակին: Տիկ. Հերմիկ Ղազարեան 100
Տ.Տ. Արա, Ժօրժէ Խորոգեան և գւկնք. 100
Տ.Տ. Սարգիս Ղազարեան 50
Տ.Տ. Մարտիրոս, Մարալ Տատաղեան 10
Նճշեցեալ՝ ԶԱԻԷՆ ՍԱՊՈՒՆԺԵԱՆ մահուան 25-րդ տարելիցին աթիւ և համայն ՍԱՊՈՒՆԺԵԱՆ, ԿԱՍԱՊԵԱՆ, ԿԻԻԼԵԱՆ և ԱՍԼԱՆԵԱՆ ընտանիքներու ճնշեցեալներու յիշատակին: Տիկ. Էրմմիկ Ղազարեան 100
Տ.Տ. Արա, Ժօրժէ Խորոգեան և գւկնք. 50
Տ.Տ. Պօղոս, Արտա Կիլեան և գւկնք. 50
Տ.Տ. Վաչէ, Լորիկ Ծատուրեան և գւկնք. 50
Տիար Գեղորգ Գասապեան 50
Նճշեցեալ՝ ԼԻԶԱ ՔԷՊԱՊճԵԱՆԻ և ԶՈՀՐԱՊ ԳԷՊԱՊճԵԱՆԻ յիշատակին: Տ.Տ. Գեղորգ Ֆրաթըճեան 100
Տ.Տ. Րաֆֆի Կանէմեան 20

Գարլանճան ընտանիք 20
Տ.Տ. Սերոբ, Ֆիթա Կիրակոսեան 20
Նճշեցեալ՝ ԱՆԺԷԼ ԿԷՕՎԺԷՆԵԱՆ ՄԷՃԷՖԷՃԵԱՆԻ յիշատակին: ՄԷշԷՖԷճեան ընտանիք 50
Նճշեցեալ՝ ՄԿՐՏԻՉ և ԱԶՆԻԻ ՊՈՏՈՐԵԱՆներու յիշատակին: Տ.Տ. Յակոբ, Անի Արեւեան, Մարալ և Արի 100
Նճշեցեալ՝ ՄԱՐԻ ՊԱԳԱԼՊԱՇԵԱՆ յիշատակին: Տ.Տ. Հալկազ, Վիթթօրիս Եազուպեան 25
Համայն՝ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ և ՄԱԶԱՔԵԱՆ ընտանիքներու ճնշեցեալներու յիշատակին: Տիկ. Ռօզա Մազաքեան և Վիգէն 50
Նճշեցեալ՝ ԱԻԵՏԻՍ, ՏԻԳՐԱՆ, ՄԱՐԻԱՄ ՍԱԲՍԸԶԵԱՆներու, ՊԵՏՐՈՍ և ՌՎԱՆՆԱ ՏԱՏԱՂԼԵԱՆներու յիշատակին: Տ.Տ. Մարտիրոս, Մարալ Տատաղեան 20
Նճշեցեալ՝ ԱՆԴՐԱՆԻԿ և ՍԻՐԱՆՈՅՊ ԴԻԷԼՄՃԵԱՆներու, ՍԱՐԳԻՍ և ԱԶՆԻԻ ԹԱԼԱԹԻՆԵԱՆներու յիշատակին: Տ.Տ. Մարտիրոս, Մարալ Տատաղեան 20
Նճշեցեալ՝ ԱՆԴՐԱՆԻԿ և ՍԻՐԱՆՈՅՊ ԴԻԷԼՄՃԵԱՆներու, ՍԱՐԳԻՍ և ԱԶՆԻԻ ԹԱԼԱԹԻՆԵԱՆներու յիշատակին: Տ.Տ. Յովիկ, Սիլվա Պիլմճեան 50
Ն և ց և ց և ւ ւ ՝ Յ Ո Վ Հ Ա Ն և Է Ս ԳԱՆԹԱՐԵԱՆԻ և ԼՈՒՍԻՆ ԷՄԻՐՉԵԱՆԻ յիշատակին: Տ.Տ. Սեպուն, Նուշիկ Ղարիպեան 40
Բարեպաշտունի մը եկեղեցոյ պաշտաւորեան 50
Նճշեցեալ՝ ՀԱՅԱՐԺԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍ-ԵԱՆ-ԻԺՕԻ մահուան 40-իւ աթիւ: Տիար Ժօզէֆ Իժօ, Տ.Տ. Ռուպէր, Ժիւլի Իժօ և գւկնք. 100
Տիկ. Նուրիճա Մարտիրոսեան-Տէրաւաքեան, Տ.Տ. Սեւակ Տէրաւաքելեան և գւկնք., Տ.Տ. Ռազմիկ Տէրաւաքելեան 100
Նճշեցեալ՝ ՀՐԱՅՐ ՏՈՒԹՔՈՒՆԵԱՆԻ մահուան 5-րդ տարելիցին աթիւ: Տիկ. Մատլեն Տուշքունեան և գւկնք. 80
Տ.Տ. Յակոբ, Սալբի Լախոյեան, Տ.Տ. Կարօ, Կապիս Անիլեան, Տ.Տ. Ռաֆֆի, Մարի Ժալիտ Լախոյեան 50
Նճշեցեալ՝ ԱՐԱՂՀԱՄ և ՍԱԹԵՆԻԿ ԿԻԻԼՈՅԵԱՆներու, ԺԱՆ և ՅԱԿՈՒԹ ԹԻԻԹԻԻՆԺԵԱՆ-ներու յիշատակին: Տ.Տ. Անդրանիկ, Արաքսի Կիւղեան 50
Նճշեցեալ՝ ԱՆԱՅԻՍ ԹԷՃԻՐԵԱՆԻ մահուան 40-իւ աթիւ: Տ.Տ. Սարգիս, Մարալ Գապազեան 100
Յարութ Գապազեան ընտանիք 25
Տ.Տ. Սեպուն, Աշխէն Գապազեան 25
Ծեօնմէլեան ընտանիք 20
Նճշեցեալ՝ ՎԱՐԴԳԷՍ ՄԱԹՈՍԵԱՆԻ մահուան 40-իւ աթիւ: Տ.Տ. Սարգիս, Մարալ Գապազեան 100
Նճշեցեալ՝ ԶԱԻԷՆ ԵՐԱՄԵԱՆԻ մահուան 11-րդ տարելիցին աթիւ: Տիկ. Վերա Եսայեան և Դալար 20
Տ.Տ. Խածակ Կիլեան 20
Բարեպաշտունի մը բարի ապաքինման Տէր Որդոմեա 20
Նճշեցեալ՝ ՀՐԱՉ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ մահուան աթիւ, փոխան ծաղկեպսակի կատարուած ճոխրատուութիւններ: Տ.Տ. Արթօ, Վանիմ Գապասազալեան 200
Բժ. Վաղարշ և Արտա Էնրամճեան 100
Տ.Տ. Ժիրալդ, Հուրի Ջաքարեան 100
Բժ. Հալկ և Սիլվա Պալթաճեան 100
Տ.Տ. Ժան Մկրտիչեան 100
Տիկ. Յատունի Պալեղեան 100
Տ.Տ. Սեւան, Նաթալի Ստամպուլեան 100
Սերոբ Ունանճեան ընոք. 100
Տ.Տ. Վանդ, Նազիկ Թաշճեան 200
Տեօլիշեան ընոք. Ժէրի, Թալին, Միքայէլ, Նիքոլա 200
ՍԵԼՔԻՆԵԱՆներու յիշատակին: Տ.Տ. Պօղոսա Շըքմի 25
Տ.Տ. Ժօզէֆ, Սեզա Պախանճի 20
Նճշեցեալ՝ ԶԱԻԷՆ ԽՈՐՈՋԵԱՆԻ մահուան 40-իւ աթիւ: Տիկ. Հերմիկ Ղազարեան 100
Տ.Տ. Արա, Ժօրժէ Խորոգեան և գւկնք. 100
Տ.Տ. Սարգիս Ղազարեան 50
Տ.Տ. Մարտիրոս, Մարալ Տատաղեան 10
Նճշեցեալ՝ ԶԱԻԷՆ ՍԱՊՈՒՆԺԵԱՆ մահուան 25-րդ տարելիցին աթիւ և համայն ՍԱՊՈՒՆԺԵԱՆ, ԿԱՍԱՊԵԱՆ, ԿԻԻԼԵԱՆ և ԱՍԼԱՆԵԱՆ ընտանիքներու ճնշեցեալներու յիշատակին: Տիկ. Էրմմիկ Ղազարեան 100
Տ.Տ. Արա, Ժօրժէ Խորոգեան և գւկնք. 50
Տ.Տ. Պօղոս, Արտա Կիլեան և գւկնք. 50
Տ.Տ. Վաչէ, Լորիկ Ծատուրեան և գւկնք. 50
Տիար Գեղորգ Գասապեան 50
Նճշեցեալ՝ ԼԻԶԱ ՔԷՊԱՊճԵԱՆԻ և ԶՈՀՐԱՊ ԳԷՊԱՊճԵԱՆԻ յիշատակին: Տ.Տ. Գեղորգ Ֆրաթըճեան 100
Տ.Տ. Սահակ Մարտիկեան 100

Տիար Անդրանիկ Ֆրաթըճեան 20
Տ.Տ. Յարութ Բէպապճեան 20
Տ.Տ. Յակոբ, Դալար Փոտաղեան 50
Նճշեցեալ՝ ՆԱԶԱՐԷԺ ՄԱԿԱՐԵԱՆԻ և համայն ՄԱԿԱՐԵԱՆ և ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ ընտանիքներու ճնշեցեալներու յիշատակին: Օրդ. Նալլիի Մակարեան 100
Նճշեցեալ՝ ԺՈՐՃ ՀԱՄԱՍԵԱՆԻ մահուան 6-րդ տարելիցին աթիւ: Տ.Տ. Ներսէս, Քրիսթին Գոնճալեան 50
Նճշեցեալ՝ ԳՐԻԳՈՐ ԺԷՊԷԵԱՆԻ յիշատակին: Տիկ. Էլիզապէ Ժէպէքեան, Տիկ. Էլիզապէ Ժէպէքեան, Տ.Տ. Վաչէ, Նոյս Յարութիւնեան, Տ.Տ. Տիմիթրի, Զէրիտ Վարէլա 40

Նճշեցեալ՝ ԵՂՈՒԱՐԻ ԳԱՍՊԱՐԻ մահուան 13-րդ տարելիցին աթիւ: Տիկ. Ազատունի Գասապեան, Հրաչ Գասապարեան ընտանիք, Հրալդ Գասապարեան ընտանիք, Նորալդ Գասապարեան ընտանիք 200
Տիկ. Սալբի Մարգարեան և գւկնք. 100
Նճշեցեալ՝ ԱՆԱՀԻՏ ՓԱՆՈՍԵԱՆ-ՄԱՅՐՈՋԵԱՆԻ մահուան 4-րդ տարելիցին աթիւ: Տ.

Grocery Store | Bakery | Butchery | Café | Catering

NOW OPEN

Mississauga
720 Bristol Road West,
ON, L5R 4A5
(905) 502 9292

Scarborough
1909 Lawrence Ave East
ON, M1R 2Y6
(416) 755-5084

Scan Here To Check Out
Our Weekly Flyer At
www.arzfinefoods.com

Scan Here for Our
Catering Book At
www.arzfinefoods.com

For The Latest News And Deals Follow Us At:

www.arzfinefoods.com

@arzfinefoods

BMW
West Island

Vahan Vartanian
Directeur général des ventes
vahan@bmwwestisland.ca

Ohanes Bulbulian
Directeur des véhicules d'occasion
ohan@bmwwestisland.ca

2000, route Transcanadienne Sud, Dorval, QC H9P 2N4.
bmwwestisland.ca 514 914-7777

Kevork Asadourian
Directeur général
kasadourian@gabriel.ca

7050, boul. Henri-Bourassa Est, Anjou, QC H1E 7K7
mazdagabrielanjou.ca 514 328-7777

GENESIS
WEST ISLAND

Chahe Sislian
Directeur des véhicules certifiés
schahe@gabriel.ca

4850, boul. Saint-Jean, Pierrefonds, QC H9H 4B2
genesiswestisland.ca 514 236-7777

HYUNDAI
GABRIEL
OUEST

Leon Gurlekian
Directeur adjoint des ventes
lgurlekian@gabriel.ca

4850, boul. Saint-Jean, Pierrefonds, QC H9H 4B2
hyundaigabrielouest.com 514 624-7777

TOYOTA GABRIEL
CENTRE-VILLE

Kevork Jamgosian
Directeur général
kjamgosian@gabriel.ca

1945, rue Sainte-Catherine Ouest, Montréal, QC H3H 0C6
toyotagabrielcentreville.ca 514 937-7777

NISSAN
GABRIEL
ANJOU

Mano Khadjadourian
Directeur général
mkhadjadourian@gabriel.ca

Rafi Pilibossian
Conseiller aux ventes - Véhicules d'occasion
rafip@gabriel.ca

7010, boul. Henri-Bourassa Est, Anjou, QC H1E 7K7
nissangabrielanjou.ca 514 324-7777